

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

СЕНИОРСКИ ЛИГИ

ПРВА ЛИГА МАЖИ, ПРВА ЛИГА ЖЕНИ И ВТОРА ЛИГА МАЖИ

Сезона 2019/2020

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Врз основа на член 3 и член 6 од Правилникот за натпреварување на КФСМ, Управниот Одбор на Кошаркарска Федерација на Северна Македонија, на седницата одржана на ден 23.09.2019 година на предлог на Комесарот за натпреварување на КФСМ, го донесе следниот пречистен текст на:

ПРОПОЗИЦИИ ЗА НАТПРЕВАРУВАЊЕ И ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1. Основни одредби

1.1 Овие Пропозиции ги регулираат на единствен начин односите помеѓу сите учесници во Системот на натпреварување во организација на Кошаркарска Федерација на Северна Македонија (КФСМ).

1.2 Сите натпревари се во надлежност на Управниот Одбор на КФСМ.

1.3 Управниот Одбор на КФСМ може да пренесе права на Здруженијата на клубовите за организирање и спроведување на системот на натпреварување. За пренесување на овие права покрај соодветна Одлука ќе биде направен и Договор помеѓу Федерацијата и Здруженијата на клубовите, со кој ќе се дефинираат правата и обврските на двете страни и времетраењето на Договорот.

1.4 Сите клубови учесници во системот на натпреварување мора да ги почитуваат овие Пропозиции и да соработуваат со сите органи на КФСМ. Сите клубови учесници во натпреварувањето под организација на КФСМ не смеат под никакви околности:

- Да одбијат да играат или да го напуштат теренот пред крајот на натпреварот.
- Да одбијат да бидат дел или да ја напуштат церемонијата на отворање, церемонијата на затворање или церемонијата на прогласување победници и доделување на медали и награди.
- Да се однесуваат некоректно и навредливо со тоа што ќе го нарушат нормалниот тек на првенството, официјалните функции на првенството или церемониите.

ВО СЛУЧАЈ НА ПРЕКРШУВАЊЕ НА ОВИЕ ОДРЕДБИ, ДИСЦИПЛИНСКАТА КОМИСИЈА НА КФСМ, НА ПРЕДЛОГ НА КОМЕСАРОТ ЗА НАТПРЕВАРУВАЊЕ ИЛИ ДРУГ ОРГАН НА КФСМ, ЌЕ ОДРЕДИ КАЗНА И ТОА:

МОМЕНТАЛНА ДИСКВАЛИФИКАЦИЈА И ЗАБРАНА ЗА НАСТАП ВО РОК ОД 1 (една) ГОДИНА И ПАРИЧНА КАЗНА ВО ВИСИНА ОД 300.000,00 ДО 600.000,00 ДЕНАРИ, КАКО И КАЗНА ЗА ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА КЛУБОТ (СЛУЖБЕН ПРЕТСТАВНИК И ПРЕТСЕДАТЕЛ НА КЛУБОТ)

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Член 2. Комесар за натпреварување

Нормативни акти

2.1 Основен орган кој раководи со натпреварите е Комесар за натпреварување на КФСМ, кого го именува Управниот Одбор на КФСМ.

2.2 Водејќи го натпреварувањето, Комесарот за натпреварување ќе ги применува овие Пропозиции, Правилникот за натпреварување на КФСМ, Дисциплинскиот правилник, другите нормативни акти на КФСМ, како и актите на ФИБА.

Член 3. Документи како прилог на Пропозициите

3.1 За секоја натпреварувачка сезона, за секое натпреварување поединечно, се објавуваат прилози на овие Пропозиции, кои содржат:

3.1.1 Листа на клубови членови на лигите;

3.1.2 Распоред на натпревари;

3.1.3 Шематски распоред на разигрувањето (Плеј–Оф);

3.1.4 Систем на натпреварување;

3.1.5 Календар на натпреварување;

3.1.6 Листа на контролори;

3.1.7 Листа на Делегати;

3.1.8 Листа на Судии и

3.1.9 Висина на надомест за извршување на должноста : Контролор, Делегат, Судија, Помошни судии и Службени статистичари.

Член 4. Официјални кошаркарски правила

4.1 Натпреварувањата во КФСМ се одвиваат според официјалните кошаркарски правила кои ги издава Меѓународната кошаркарска федерација – ФИБА, (чие толкување дава Националниот ФИБА инструктор), Регулативите на ФИБА и овие Пропозиции за натпреварување, Дисциплинскиот правилник, Правилникот за натпреварување и другите важечки акти и одлуки на КФСМ.

4.2 Службените кошаркарски правила во македонска верзија ги издава КФСМ.

Член 5. Систем на натпреварување

5.1 Системот на натпреварување и начинот на пополнување на лигите го донесува УО на КФСМ.

Член 6. Календар за натпреварување

6.1 Календарот за натпреварување, неговите измени и дополнувања на сите нивоа го утврдува УО на КФСМ, на предлог на Комесарот за натпреварување и Стручниот совет на КФСМ.

6.2 Утврдениот календар за натпреварување не може да се менува, освен ако тоа е во интерес на националните кошаркарски репрезентации, или во случај на учество на екипа во некои од меѓународните натпреварувања.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Член 7. Број на екипи учеснички

7.1 Бројот на екипите во секоја лига организирана од КФСМ, како и правото на играње во сезоната 2019/2020, го остваруваат клубовите кои тоа право го оствариле на база на успехот од изминатата сезона 2018/2019 и клубови кои ги подмириле своите финансиски обврски кон КФСМ од сезоната 2018/2019, или со одделна одлука на УО на КФСМ, е предвидено на друг начин за сите клубови подеднакво.

7.1.1 За сезоната 2019/20 Првата лига мажи ќе брои 10 екипи.

7.1.2 Во Првата лига мажи за сезона 2019/20 учествуваат првопласираните осум екипи од Првата лига од сезоната 2018/19 и првопласираните две екипи од Втората лига од сезоната 2018/19.

7.1.3 За сезона 2020/21 Првата лига мажи ќе брои 10 екипи, ќе излезат две екипи од Прва лига и ќе влезат две првопласирани екипи од Втора лига. Второпласираните екипи од Втората лига ќе разигруваат меѓу себе за трето, односно четврто место.

7.1.4 Клубовите кои нема да ја исполнат обврската, од член 7.1, нема да остварат право на настап во Прва лига, туку ќе бидат префрлени за еден степен во понизок ранг на натпреварување.

7.1.5 Согласно Законот за Спорт на Република Северна Македонија, највисокиот степен на натпреварување е машката Супер лига.

7.2 Клубовите во државните првенства (Прва Лига Мажи, Втора Лига Мажи и Прва Лига Жени) се обврзани да ги прифатат, применуваат и спроведуваат Пропозициите за натпреварување, Системот за натпреварување, како и другите акти на КФСМ.

7.3 Во државното првенство клубовите се пријавуваат за натпреварување под своето службено, односно регистрирано име. Покрај службеното име, клубовите можат да користат и спонзорски додаток на своето име, или целосно спонзорско име и тоа во натпреварувањето, во медиумите, комерцијални работи и други прилики по свој избор, за што го известуваат органот кој раководи со натпреварувањето.

Член 8. Извлекување на натпреварувачки броеви

8.1 Пред почетокот на натпреварувачката сезона, се врши извлекување на натпреварувачките броеви на екипите учеснички во лигите.

8.2 Извлекувањето се врши просториите на КФСМ во присуство на клубовите, кои ќе земат учество во лигата во која ќе се натпреваруваат.

Член 9. Сала и термини за одигрување на натпревари

9.1 Секој клуб е должен да пријави место (сала) во која ќе ги игра натпреварите како домаќин, најмалку 90 дена пред почетокот на натпреварувачката сезона, во согласност со категоризацијата во лиценциот систем. Најдоцна 7 дена пред почетокот на Првенството да испрати пополнет Образец НАТ-7 до канцеларијата на Комесарот за натпреварување, а секоја промена на термини 72 часа пред почетокот на натпреварот.

9.2 Натпреварите во лигите се играат според утврден Календар за натпреварување на секоја лига поединечно, во термин за почеток утврден од страна на организаторот на натпреварот, во рамките на следните ограничувања:

Ден: ПОНЕДЕЛНИК, ВТОРНИК, СРЕДА, ЧЕТВРТОК, ПЕТОК, старт на натпреварот: 16:00–20:30 часот, САБОТА, НЕДЕЛА старт на натпреварот: 10:00 – 20:30 часот.

9.3 Натпреварите можат да се одиграат и во друг термин, со одобрение или налог на Комесарот за натпреварување:

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

9.3.1 Заради закажан ТВ пренос;

9.3.2 Договор помеѓу екипите заради недостаток на термини. Доколку ваков натпревар бара да се одигра надвор од редовното коло согласно усвоениот календар, истиот МОРА да се одигра (со писмено одобрение на Комесарот) пред наредното коло, или во текот на неделата, заради регуларност на натпреварувањето.

9.4 Во случај на изречена казна или суспензија на веќе регистрираниот терен, домашната екипа – организатор е должна во рок од 72 часа пред одигрувањето на натпреварот, да го извести Комесарот за друга регистрирана сала каде ќе ги игра натпреварите како домаќин, како и денот и часот на одигрување на натпреварот(ите). Во случај кога темпото на одигрување на натпревари го бара тоа, овој рок може да биде и покус, а за рокот во таков случај одлучува Комесарот за натпреварување. Доколку во предвидениот рок не се обезбеди сала за одигрување на натпреварот, тогаш натпреварот ќе се регистрира со службен резултат 20:0 во корист на гостинската екипа.

9.5 Датуми и термини за плеј–оф натпревари се утврдуваат пред почетокот на секоја серија натпревари поединечно, кога секоја екипа учесник е должна да ги достави точните термини на натпревари кои ќе ги игра како домаќин.

9.6 Во завршниот дел на првенството, или кога смета дека за тоа има потреба, Комесарот за натпреварување може да одреди, одредени или сите натпревари од истото коло да се одиграат во ист ден и термин. Оваа одлука на клубовите мора да им биде соопштена најдоцна 48 часа пред терминот за одигрување на натпреварите по електронска пошта.

9.7 Болест или зафатеност на играчи и тренери, зафатеност на салата, играње пријателски натпревари или турнири во земјата или странство, проблеми со превози и сл. не се оправдани причини за одложување на натпреварот, но истите може да се усвојат со взаемна согласност на двете екипи и со одобрение на Комесарот за натпреварување.

Член 10. Измена на датум на одигрување на натпревар

10.1 Измена на ден -датум на веќе закажан натпревар може да биде извршен најдоцна до 5 (пет) дена пред предвидениот ден со календарот или неговото објавување во Билтенот на лигата. Во случај кога темпото на одигрување на натпревари го бара тоа, овој рок може да биде и помал, а за рокот во таков случај одлучува Комесарот за натпреварување.

10.2 Измена по овој рок не се одобрува, освен кога за тоа постои согласност од противничката екипа во писмена форма, но не подоцна од 72 часа пред предвидениот датум за одигрување и новиот термин кој екипата домаќин го предлага. (за промена вон овој рок одлучува Комесарот за натпреварување)

10.3 Измена на датум на веќе закажан натпревар ќе и се одобри на екипа која игра повисоко ниво на натпреварување (ФИБА) или учествува во друго меѓународно натпреварување.

Член 11. Измена на час и почеток на натпревар (термин)

11.1 Измена на часот на веќе закажан натпревар може да биде направена најдоцна до 72 часа пред часот определен од организаторот односно по неговото објавување во Билтенот на лигата.

11.2 Измена по овој рок не се одобрува, освен кога за тоа постои согласност од противничката екипа во писмена форма, но не подоцна од 48 часа пред веќе објавениот час за одигрување, како и пред терминот кој екипата домаќин го предложила. (за секоја промена надвор од овој рок одлучува Комесарот за натпреварување).

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

11.3 Во плеј–оф натпреварите, измена може да биде направена само пред почетокот на секоја серија натпревари поединечно. Термините со датум и час на одигрување на секоја серија натпревари поединечно во плеј–оф натпреварите, ќе се одредат пред почетокот на серијата.

11.3.1 Измена на термин од плеј–оф може да биде побарана и одобрена, само доколку екипата побара измена најдоцна до 48 часа пред веќе утврдениот почеток на натпреварот.

11.4 Гостинската екипа може да побара измена на ден или час (термин) на натпревар, но тоа може да биде сторено исклучиво со писмена согласност на домашната екипа – организатор на натпреварот и одобрение од Комесарот за натпреварување.

11.5 Доколку домашната екипа – организатор на натпреварот, не се сложува со барањето за промена на терминот, гостинската екипа е должна да го одигра натпреварот во закажаниот термин, а доколку одбие, натпреварот го губи со службен резултат 20:0 и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

Член 12. Одложување на натпревар

12.1 Доколку натпреварот не може да се одигра во предвиденото време или е прекинат поради една од следните причини:

- Исклучување на електрична енергија во областа или реонот;
- Исклучување или застој во јавниот сообраќај;
- Временска непогода потврдена од Државниот хидро –метеоролошки завод ;
- Законски утврдена ситуација на Виша сила (пожар, поплава, воена состојба/опасност и слично);
- Јавно прогласена епидемија од надлежна владина институција;
- Жалба до инстанца при КФСМ, при што треба да донесе конечна одлука Натпреварот мора да се одигра во наредните 24 часа.
- Кршење табла или неисправен семафор за игра

12.2 Одлука за одложување на натпревар во рок од 24 часа носи Делегатот на натпреварот или првиот судија доколку на натпреварот нема Делегат, по утврдување на околности од член 12.1

12.3 Доколку не постојат услови за одигрување на натпреварот, а организаторот на натпреварот не може да обезбеди друга сала регистрирана за тоа ниво на натпреварување, натпреварот ќе мора да се одигра во рок од 24 часа.

12.4 Одлука за нов термин на натпреварот носи Комесарот за натпреварување, но притоа одложениот натпревар ќе МОРА да се одигра согласно член 12.3 . Еднаш одложен натпревар НЕ МОЖЕ повеќе да се одложува. Натпреварот ќе биде регистриран со службен резултат против екипата која не може да го одигра натпреварот со 20:0 и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

12.5 Трошоците за продолжениот престој на гостинската екипа паѓаат на товар на организаторот, а ги одобрува Комесарот за натпреварување по добиеното барање на гостинската екипа поткрепено со документи.

12.6 Прекинат натпревар поради оправдана причина (случаи на неспортско однесување на гледачи) или поради виша сила, ќе биде продолжен од моментот на прекинот, со време и резултат во моментот на прекинот, како и со сите податоци од записникот на прекинатиот натпревар.

12.7 Клубот организатор на натпреварот, ќе ги сноси трошоците за продолжен престој или патните трошоци на гостинската екипа и на службените лица.

12.8 Во случај на утврдена вина на двата клуба, трошоците се делат по 50%.

12.9 Екипа која нема да настапи на натпревар од оправдани причини (ставки од член 12.1), должна е на својот противник да му ги надомести трошоците што ги имал за одење на натпреварот како

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

гостин, односно да ги сноси трошоците за организација на натпреварот како домаќин и трошоците на официјалните лица.

12.10 Доколку екипите во закажано време не се појават на теренот да одиграат натпревар, без претходно да го известат Комесарот за натпреварување за причините за ненастапување, натпреварот нема да се преигра, а обете екипи нема да добијат бод предвиден со правилата во случај на пораз, освен доколку Комесарот за натпреварување не одлучи поинаку.

Член 13. Регистрирање на играчи, право на настап

13.1 На сите натпревари може да настапуваат само играчи кои имаат натпреварувачки картон – лиценца, издадена и заверена од страна на Регистрациската комисија на КФСМ, како и Листа на одобрени играчи (ЛОИ) од Регистрациската комисија на КФСМ, под услов играчот да не е под суспензија или изречена казна. Ако играчот на денот на настап е помлад од 16 и постар од 45 години, за неговата способност за настап е потребна здравствена потврда со печат и потпис од двајца доктори од Институт за Физиологија - Спортска медицина во Скопје.

13.2 На сите натпревари може да настапат најмногу 12 играчи, но не помалку од 10 (десет). Во спротивно екипите подлежат на казна која е пропишана со критериумите на овие Пропозиции.

13.3 Клуб од Прва лига мажи има право на пријавување и настап на најмногу 4 (четири) странски играчи во составот на еден натпревар, со настап не помалку од 2 (два) домашни играчи во игра на целиот натпревар до завршување на регуларниот дел, супер лигата и плеј-аут натпреварите. Во плеј-оф натпреварите (полуфинале и финале) како и во полуфиналните и финалниот натпревар во Купот, нема да има ограничување на бројот на домашни или странски играчи на терен во текот на целиот натпревар.

13.4 Услов за добивање на натпреварувачки картон – лиценца за настап во сите нивоа на натпреварување на КФСМ е поседување на документ со извршен валиден лекарски преглед од овластена институција (не постар од 30 дена пред почетокот на сезоната), кој се доставува со барањето.

13.5 Секој клуб ученик во соодветната лига е должен на сите натпревари да настапи во најдобар состав. Неизвршување на оваа обврска повлекува дисциплинска одговорност на тренерот и официјалните лица на клубот (службен претставник и претседател).

13.6 Право на настап на откажан натпревар имаат играчи кои биле регистрирани на денот на првично закажаниот термин.

Член 14. Играчи, опрема

14.1 Екипата домаќин или првоименуваната екипа во протоколот, е должна да настапи во дресови со доминантно светла боја.

14.2 Гостинската или второименуваната екипа во протоколот е должна да настапи во дресови со темна боја.

14.3 Во случај на меѓусебен договор, екипите можат да настапат и со заменети бои на дресовите.

14.4 При претставување на екипите пред почетокот на натпреварот, сите играчи МОРА да бидат еднообразно облечени, сите во тренерки, маици за загревање или сите без нив во дресови и шорцеви.

14.5 Дресовите мора да се во иста доминантна боја напред и назад, обележани со броеви 0 и 00 и од 1 до 99.

14.6 Капитените на екипите мора да бидат видливо обележани на дресот.

14.7 Дресовите на сите кошаркари, мора да бидат ставени внатре во шорцевите во текот на целиот

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

натпревар.

14.8 Носење маици со куси ракави под дресот не е дозволено. Не е дозволено носење на заштитници од кожа, пластика, метал и сл. во согласност со Официјални правила на игра член 4.2.

14.8.1 Дозволено е носење на дополнителна опрема, стегачи, хулахопки, но истите мора да бидат во иста доминантна боја за сите играчи на екипата

14.9 Шорцевите мора да бидат во иста доминантна боја, напред и назад, но не мора да бидат во иста боја како и дресот.

14.10 Изгледот на униформата за натпревар мора да биде во согласност на пропишаните стандарди на ФИБА.

14.11 На предната страна на дресот, дозволени се најмногу две реклами за спонзори. Под бројот треба да биде аплицирана рекламата бр.1 или името на клубот, а 10 см подолу да започнува другата реклама. Над бројот на левата прерамка треба да биде поставено лого на (лигата) КФСМ, најмногу 10x10см. Под логото на федерацијата да биде поставено лого на спонзор на лигата, доколку федерацијата обезбеди.

14.12 На задната страна на дресот, над бројот на играчот, МОРА да биде испишано презимето на играчот, во една линија и со висина на букви од 6–8 сантиметри. Презимето на играчот треба да се наоѓа над бројката. На задната страна дозволени се 2 реклами.

14.13 Не е дозволено рекламирање на алкохолни пијалаци (освен вино и пиво), цигари и супстанции кои содржат дел или се наоѓаат на листата на забранети супстанции на ВАДА (Светска анти–допинг агенција).

14.14 Поставеноста на рекламите во ниеден момент НЕ СМЕЕ да ја попречува видливоста на бројката и презимето на играчот.

14.15 Во одредени случаи, кога клубот ќе упати писмено барање и ќе добие дозвола од Комесарот за натпреварување, може да бидат аплицирани и повеќе од вкупно 4 рекламни апликации на дресот. Поставеноста на рекламите на опремата и нивното правилно аплицирање е објаснето на следните фотографии:

14.16 Чорапи во иста доминантна боја за сите играчи на екипата

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

А – Лого на производителот со димензии на апликацијата максимум 12см2

Б – Лого на КФСМ со димензии 4,5см дијаметар **В**

В – Број на дресот најмалку 10см во висина

Б1 – Лого на спонзор на Лигата

Г – Име на клубот или спонзор најмалку 3см под бројката и апликација со димензии макс. 8x40см или 325см2 во друга форма

Д – Спонзор најмалку 5см под претходната апликација со димензии макс. 8x40см или 325см2 во друга форма – Презиме на играчот со висина на буквите 6–8см

Е – Бројка на дресот со висина од најмалку 20см и оддалечена најмалку 3 см од презимето и другите апликации **Г** – Спонзор најмалку 3 см под бројката и апликација со димензии макс. 8x40см или 325см2 во друга форма

Д – Спонзор најмалку 5см под претходната апликација со димензии макс. 8x40см или 325см2 во друга форма

Ж – Спонзор во долниот дел на десната ногавица со димензии макс. 10x10см или 100см2 во друга форма

БРОЈКА ИЛИ ДРУГА АПЛИКАЦИЈА НА ЛЕВАТА НОГАВИЦА НЕ Е ДОЗВОЛЕНА

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

А – Лого на производителот макс. 12см2

Апликациите со име на клубот или спонзор мора да бидат идентични како на предната страна на дресот

Шутинг маица (за загревање)

Презиме на играчот со висина на буквите од 6– 8см
Апликациите со име на клубот или спонзор мора да бидат идентични како на предната страна на дресот

ГОРНА ТРЕНЕРКА

А–Лого на производителот макс. 12см

Апликациите со име на клубот или спонзор
МОРА ДА БИДАТ ИДЕНТИЧНИ КАКО ОНИЕ НА ПРЕДНАТА НА ДРЕСОТ

ГОРНА ТРЕНЕРКА Презиме на играчот со висина на буквите од 6–8см

Апликациите со име на клубот или спонзор

МОРА ДА БИДАТ ИДЕНТИЧНИ КАКО ОНИЕ НА ЗАДНАТА СТРАНА НА ДРЕСОТ

ДОЛНА ТРЕНЕРКА НЕ Е ДОЗВОЛЕНА НИКАКВА РЕКЛАМА, АПЛИКАЦИЈА, БРОЈКА НИТУ ТЕКСТ

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Член 15. Тренери

15.1 Должноста тренер или помошник на тренерот можат да ја извршуваат само лица кои поседуваат тренерска легитимација, издадена од Здружение на кошаркарски тренери на Македонија и заверена од страна на Тренерска комисија на КФСМ. Доколку екипата нема тренер или помошен тренер кој ги исполнува горенаведените услови, должноста тренер ќе ја извршува капитенот на екипата, во времетраење од најмногу 3 (три) натпревари.

15.2 Само на тренерот на екипата му е дозволено да стои за време на натпреварот. Тој може да им се обраќа на своите играчи, под услов да остане во рамките на просторот околу клупата на својата екипа. Помошниот тренер не смее да им се обраќа на Судиите.

15.3 Тренерот, во случај да нема помошник, може да биде заменет во текот на натпреварот со капитенот на екипата, но само доколку оправдано мора да го напушти теренот или е исклучен од игра.

15.4 Тренерот или помошниот тренер се единствените претставници на екипата кои можат да комуницираат со помошните судии. Во текот на натпреварот, при прекин на играта и запреен часовник за игра, тренерот може да стави забелешка за работата и објективноста на помошните судии и тоа кај Делегатот на натпреварот, кој проценува дали треба да ги извести Судиите за тоа.

15.5 Исклучен тренер или помошен тренер, Службен претставник или било кое лице од листата на пријавени играчи за натпреварот, мора веднаш да го напушти теренот и да остане во соблекувалната на неговата екипа, или доколку тој така одлучи, да ја напушти спортската сала објектот.

15.6 Во случај на изречена казна забрана на извршување на должност тренер или помошен тренер на клубот, истиот на наредниот/те натпревар/и може да седи во гледалиштето, но не на страната, каде се наоѓаат клупите на екипите и записничката маса.

15.7 Доколку на официјален пријателски натпревар дојде до неспортско однесување на тренер, играч или публика и тоа биде регистрирано од страна на официјалните лица, истото ќе биде санкционирано од страна на органите на КФСМ, со санкции кои ќе важат и на првенствените и Куп натпреварите.

Член 16. Службени лица на екипа

16.1 Технички раководител

16.1.1 Комесарот за натпреварување издава најмногу 2 лиценци за Технички раководител на екипа пред почетокот на сезоната;

16.2 Службен претставник

16.2.1 Службениот претставник е одговорен за организација на натпреварот, пред Делегатот на натпреварот или првиот Судија, во име на клубот кој е организатор;

16.2.2 Доколку екипата нема Службен претставник или истиот морал оправдано да го напушти теренот, за време на натпреварот може да биде заменет од Техничкиот раководител.

16.2.3 Службените претставници немаат право во текот на натпреварот да комуницираат со Делегатот и Судиите. Тие единствено се овластени да дадат забелешки на организацијата и други забелешки во врска со натпреварот, кои се запишуваат во образец НАТ-4 – забелешки на екипите. Овој образец се

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

доставува на Делегатот најдоцна 30 минути по завршување на натпреварот или се испраќа на адреса на Комесарот за натпреварување во рок од 24 часа по завршување на натпреварот.

Доколку се случи Службениот претставник да доаѓа до записничката маса, пред, за време и по натпреварот и со тоа иницира тензија, ќе биде санкциониран соодветно на Службените кошаркарски правила и против него ќе биде поведена дисциплинска постапка доколку е тоа потребно.

16.2.4 Службениот претставник на екипата е должен да ги пријави играчите и службените лица, на пополнет и заверен со печат Образец НАТ-1, кој мора да го предаде на Делегатот на натпреварот најдоцна 40 минути пред почетокот на натпреварот, заедно со листата на одобрени играчи од страна на КФСМ: тренер, помошен тренер, лекар, физиотерапевт, Службен претставник и Технички раководител.

16.2.5 Пред почетокот на секоја натпреварувачка сезона, Регистрациската Комисија издава најмногу 4 (четири) лиценци за Службен претставник за секоја екипа.

16.3 Лекар на екипа и дежурен лекар

16.3.1 Организаторот е должен да обезбеди дежурен лекар на натпреварот, кој располага со основен прибор за укажување на прва помош.

16.3.2 Дежурниот лекар мора да има заверена легитимација за тековната натпреварувачка сезона, издадена од канцеларијата на лигата.

16.3.3 Пред почетокот на сезоната, Комесарот за натпреварување издава најмногу 3 (три) легитимации.

16.3.4 Пред почетокот на натпреварот, лекарот ќе и се претстави на гостинската екипа и ќе ја извести каде ќе биде лоциран за време на натпреварот.

16.4 Физиотерапевт

16.4.1 Пред почеток на натпреварувачката сезона, Комесарот за натпреварување издава 2 (две) лиценци за физиотерапевт на екипата.

Во одредени случаи, може да бидат издадени и повеќе од една лиценца по клуб, со одобрение на Комесарот, а за време на натпревар на клупата можат да седат и два физиотерапевти, само ако вкупниот број на службени лица (вон резервни играчи) не надминува 9 (девет).

16.5 Службено облекување

16.5.1 Тренерот и другите службени лица на екипата (освен лекар и физиотерапевт), се должни да бидат облечени во официјална формална гардероба (кошула, палто, чевли, долги пантолони кои не смеат да бидат тексас). Најстрого е забрането за време на натпреварите официјалните лица на клупата да бидат во куси пантолони (освен физиотерапевт) и со влечки, папучи или сандали.

16.6 Комесар за безбедност

16.6.1 Екипите од сите сениорски лиги се должни, 20 дена пред почетокот на натпреварувачката сезона до Комесарот за натпреварување да достават информација за име на лицето кои ќе ја

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

извршува функцијата Комесар за безбедност на клубот. На листата задолжително МОРА да биде испишан комплетен контакт со лицето со телефон и електронска пошта.

16.6.2 Должност на Комесарот за безбедност на клубот е: по најава на гостинската екипа и службени лица на натпреварот (судии, делегат), за точниот термин на пристигнување во градот или салата, да обезбеди нивно безбедно и непречено пристигнување, влез во салата, престој и напуштање на салата и градот по завршување на натпреварот. Комесарот постапува согласно барањата на екипите и насоките на делегатот за непречено одвивање на натпреварот.

16.6.3 Комесарот за натпреварување пред почетокот на сезоната издава 1 (една) лиценца на име Комесар за безбедност на клубот.

16.7 Лице за контакт со канцеларијата на лигата

16.7.1. Секој клуб ИМА ОБВРСКА да одреди одговорно лице, кое во име на клубот ќе ги има сите овластувања за официјален контакт со Канцеларијата на лигата. Во информацијата, клубот задолжително мора да испрати и податоци за контакт со лицето, телефон, електронска пошта.

Член 17. Услови за добивање лиценца за службено лице на екипата

17.1 Секоја екипа може да побара пред почетокот на натпреварувачката сезона да и бидат издадени лиценци за службени лица за секоја функција поодделно.

17.2 Барањето се доставува до Канцеларијата на лигата во писмена форма на пропишан Образец НАТ-7, со кој се доставува и по една фотографија за секое од лицата за кои се аплицира.

17.3 Комесарот за натпреварување може да го одбие барањето на екипата за издавање на лиценца за одредено лице, доколку оцени дека неговото однесување во минатиот период не било на потребното спортско ниво.

17.4 Комесарот може да одлучи да повлече од функција веќе издадена лиценца на службено лице, доколку оцени дека за тоа настанале причини во текот на натпреварувањето, а екипата има право да предложи друго лице.

17.5 Во текот на сезоната клубовите можат најмногу до два пати да бараат замена за едно службено лице, од оправдани причини: подолго отсуство или повлекување од други причини, при што лиценцата на тоа лице, мора да биде вратена во Канцеларијата на лигата.

Член 18. Право на изјави и јавно коментирање на судењето

18.1 Играчите, тренерите, помошните тренери, службените лица, како и останатите претставници на клубот, не смеат да даваат јавни изјави за судењето, јавно да го коментираат судењето, како и да даваат други некоректни и неспортски изјави со кои му нанесуваат штета на противникот, лигата и КФСМ.

18.2 Забелешките кои се однесуваат на судењето, пропусти во организацијата на натпреварот и останати примедби, Службениот претставник на екипата ги наведува во Образец НАТ-4 забелешки на екипите, кој се доставува на Делегатот најдоцна 30 минути по завршување на натпреварот или во рок од 24 часа до Комесарот за натпреварување.

18.3 Доколку екипата има забелешки на судењето и заради тоа бара прегледување на видео снимка од натпреварот (адресирана до Комесарот), Комесарот во договор со претходно одредената комисија го договара терминот и по прегледување го известува клубот за резултатот од прегледаната снимка во

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

однос на барањето на клубот. Клубот кој се жали, претходно задолжително треба да уплати 6.100 денари на сметката на КФСМ, во спротивно нема да биде постапено по барањето.

ОРГАНИЗАЦИЈА НА НАТПРЕВАР – ПРЕД ПОЧЕТОК НА НАТПРЕВАР

Член 19. Екипа домаќин–организатор

Должности

- 19.1** Организаторот треба да состави протокол, неопходен за пред, за и по натпреварот.
- 19.2** Организаторот е должен да и обезбеди лице коешто ќе биде одговорно за гостинската екипа, нивните потреби и барања.
- 19.3** Организаторот е должен на секој натпревар да организира соодветна редарска служба, согласно Законот за спречување насилства на спортските терени во Р. Северна Македонија.
- 19.4** Организаторот мора навремено да го пријави времето за одигрување на натпреварот во надлежната полициска станица, а на самиот натпревар мора да има присутни органи за безбедност, чија бројка ќе зависи од проценката на претставниците на МВР.
- 19.5** Организаторот е должен да обезбеди соодветен простор за поставување на рекламни паноа во салата, доколку КФСМ, Здружението на клубови или УО обезбедат спонзори на лигата Организаторот сноси полна одговорност и подлежи на санкции за непочитување на одредбите од Договорот со спонзорите.
- 19.6** Организаторот е должен на секој натпревар, на видно место во салата да истакне државно знаме на Р. Северна Македонија.
- 19.7** Организаторот е должен да обезбеди посебен простор за претставниците на акредитираните медиуми.
- 19.8** Организаторот е должен да обезбеди посебен простор, работни маси за Радио и ТВ станици и претставниците на официјалната интернет страница на КФСМ, како и простор за видео снимање од страна на гостинската екипа.
- 19.9** Организаторот е должен да обезбеди посебен простор и услови на овластена ТВ куќа - партнер на КФСМ, како и официјалната интернет страна на КФСМ, која врши директен пренос или го снима натпреварот. Организаторот е должен да го почитува договорот со ТВ куќата и да ги почитува термините за директни преноси, според кои треба да го закаже натпреварот.
- 19.10** Организаторот е должен да обезбеди лица и прибор за бришење и чистење на теренот за игра, кои во секое време треба да бидат покрај теренот (зад рекламните табли) и да делуваат на повик на Судијата или по потреба во прекин на игра.
- 19.11** Организаторот е должен по секој натпревар да организира прес–конференција на однапред одредено место и да постави банер со спонзори, со димензија 2x2,5 метри. На банерот, покрај своите спонзори, мора да бидат аплицирани и спонзорите на лигата и логото на КФСМ.
- 19.12** За секој прекршок што ќе го направи организаторот во однос на организацијата на натпреварот, Комесарот ќе изрече казна согласно критериумите за изрекување казни во овие Пропозиции, Правилникот за натпреварување на КФСМ и Дисциплинскиот правилник на КФСМ.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Член 20. Сала

20.1 Натпреварите на сите нивоа, може да се играат исклучиво во сали кои ги задоволуваат условите пропишани во Службените кошаркарски правила и кои се регистрирани од страна на посебна комисија, именувана од Комесарот за натпреварување.

20.2 Секоја спортска сала мора да има посебен службен влез, одвоен од влезот за гледачи, кој овозможува непречен влез/ излез на екипите и службените лица, како и непречен пристап од соблекувалните до теренот за игра, недостапни за публика и неслужбени лица. Секоја сала мора да има посебен заштитен тунел, кој може да се развлече од влезот до работ на една од граничните линии на теренот.

20.3. Доколку во текот на натпреварувањето се утврди дека условите во салата не ги задоволуваат пропишаните критериуми со Правилата и со овие Пропозиции, Комесарот ќе утврди временски рок, во кој клубот организатор на натпревари во таа сала, ќе мора да ги отстрани сите забележани недостатоци, а во спротивно, ќе забрани играње на натпревари во таа сала.

Член 21. Службени простории во сала

21.1 Организаторот е должен да обезбеди службени простории во спортската сала:

- соблекувална за гостинска екипа со минимум 24 закачалки, 15 столчиња или клупи за 15 лица;
- соблекувална за Судии со минимум 6 закачалки, 4 столчиња и маса;

21.1.1 Соблекувалните за играчите мора да се опремени со санитарен јазол, минимум 4 туша, како и доволно простор за пресоблекување на 12 лица.

21.1.2 Соблекувалната на Судииите мора да е опремена со санитарен јазол, минимум 1 туш, како и доволно простор за пресоблекување на тројца судии.

21.1.3 Во соблекувалните, за играчите и судииите, организаторот е должен да обезбеди освежителни пијалаци и задолжително негазирана вода (литар и половина по лице).

Член 22. Терен за игра

22.1 Подот за игра мора да биде изработен од паркет кој ги исполнува стандардите на ФИБА за натпреварите од Прва Лига.

22.2 Теренот за игра треба да биде со димензии 28x15 метри, со простор од 2 метри околу теренот, како дополнителна гранична линија, контрастно обоена во однос на бојата на теренот. Во тој простор од 2 метри не смее да има никакви предмети ни рекламни паноа.

22.3 Теренот за игра мора да биде обележан во согласност со Официјалните кошаркарски правила. Сите линии мора да бидат обоени со бела или друга контрасна боја според официјалните кошаркарски правила на ФИБА.

22.4 Теренот треба да биде ограден со ограда за спречување на публика да влегува во терен, висока најмалку 80см. и оддалечена од граничните линии на теренот најмалку 2 метри во секоја точка.

22.5 Теренот за игра мора да биде правилно осветлен во секоја точка еднакво и со иста јачина на осветлување од најмалку 1.500 лукса, мерено на 1 метар над површината на теренот за игра.

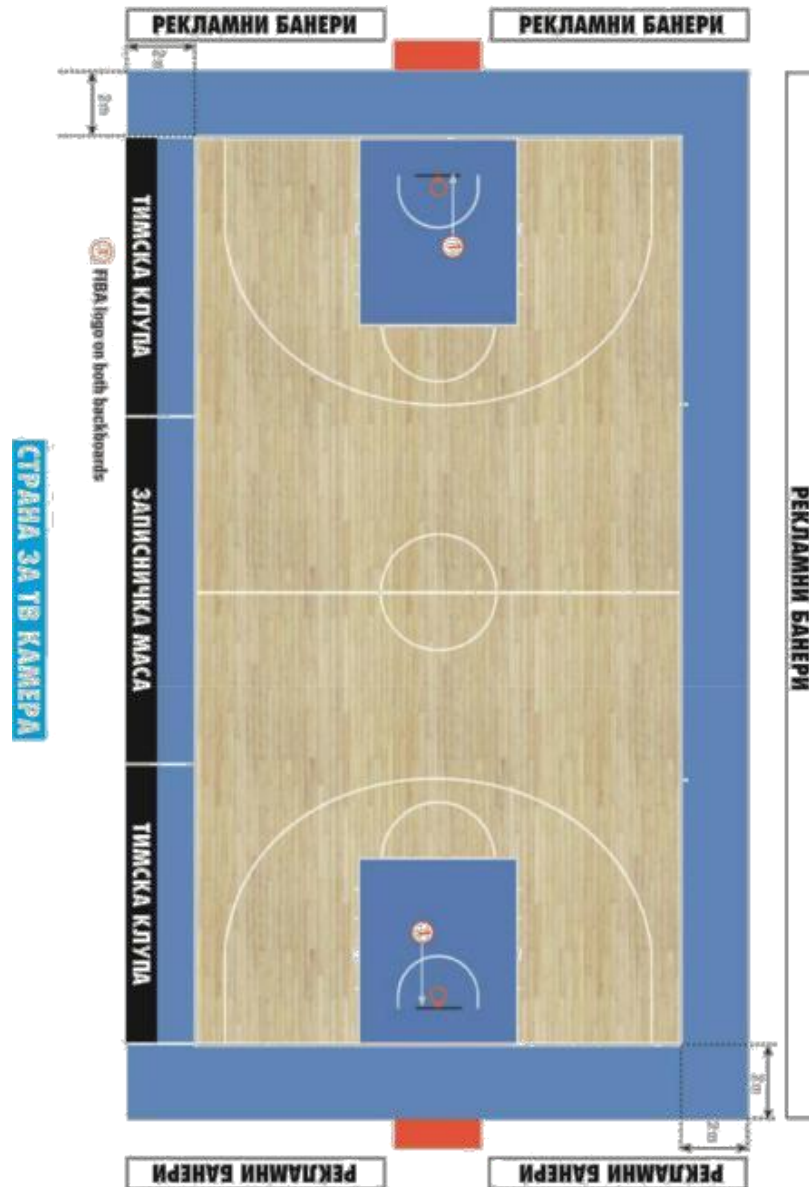

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Светлосните тела мора да бидат правилно распоредени на тој начин да не го попречуваат видното поле на актерите на теренот.

22.6 Висината на најниската точка на таванот, односно најниската препрека над теренот за игра мора да изнесува 7 (седум) метри мерено од подот на теренот со габаритите на теренот заедно со дополнителната гранична линија од 2 метри (32x19м).

22.7 Сите останати одредби кои се однесуваат на теренот мора да бидат во склад со одредбите на Официјалните кошаркарски правила.

Член 23. Клупи на екипи

23.1 Клупите на екипите мора да бидат доволно просторни на нив да може да седат 16 лица, или на просторот за резервна клупа на екипата да има 16 столчиња.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

23.2 На клупата за резервни играчи имаат право, а во текот на натпреварот мора да седат, следните лица кои се во пријавната листа на екипата за тековната сезона:

23.2.1 Тренер на екипата, му е дозволено да стои за време на натпреварот.

Тој може да им се обраќа на своите играчи, под услов да остане во рамките на просторот околу клупата на својата екипа.

23.2.2 Помошници тренери (Помошниците тренери не смеат да стојат и да им се обраќаат на Судиите.)

23.2.3 Технички раководител

23.2.4 Службен претставник

23.2.5 Седум резервни играчи

23.2.6 Лекар

23.2.7 Физиотерапевт

23.2.8 Екипата на клупата за време на натпревар може да има и 2 физиотерапевти или 2 лекари, или повеќе помошни тренери, но бројката на службени лица вон резервни играчи не смее да биде поголема од 9 (девет).

23.3 Тренер, помошен тренер или службено лице на екипата, нема право да се наоѓа на клупата на екипата, доколку не приложи легитимација за тековната сезона, издадена и заверена од Канцеларијата на лигата.

23.4 Клупата на гостинската екипа мора да биде заштитена со заштитна ограда од плексиглас по целата нејзина должина.

Член 24. Записничка маса

24.1. Записничката маса мора да биде поставена на средината на една од страничните линии (зад која се наоѓаат и клупите за резерви на двете екипи и мора да биде заштитена со ограда од плексиглас по целата должина.

24.2 Записничката маса мора да биде најмалку 4 метри долга.

1. Мерач на 24 секунди 2. Мерач на време 3. Делегат 4. Записничар 5. Помошен записничар X. Столчиња за замени на играчи

24.3 Пред или покрај записничката маса на ниво на теренот, треба да бидат поставени по два стола за замени на играчи кои чекаат да влезат во игра.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

24.4 Записничката маса мора да се постави на подиум – платформа, по целата нејзина должина и ширина, а столиците за замениците мора да бидат поставени на ниво на теренот.

Висината на платформата треба да биде минимум 25 сантиметри од подот на теренот.

24.5 Организаторот е должен на записничката маса да обезбеди прибор:

24.5.1 Таблички со броеви од 1–5 за покажување на лични/технички грешки на играчите;

24.5.2 Таблички или уред за покажување на вкупниот број на лични/технички грешки на секоја од двете екипи (бонус);

24.5.3 Уред – покажувач на наизменичен посед топка (стрелка);

24.5.4 Записник – образец пропишан од КФСМ;

24.5.5 Резервна свирка, во случај на дефект на звучниот сигнал на семафорот или слаба чујност на истиот.

Во случај на потреба:

24.6 Помошен технички прибор на натпревар:

24.6.1 Рачен часовник за мерење време со можност да мери наназад и со можност времето да биде продолжено од времето на прекин;

24.6.2 Часовник за мерење 24 секунди, со можност за прекин (интервал на игра) и продолжување на време, како и можност за ресетирање на 14 секунди;

24.6.3 Уред (гонг) за означување на последните 10 секунди од времето за напад на екипите.

Член 25. Електронски семафор

25.1 Семафорот за игра мора да ги има следните можности:

25.1.1 Да го мери времето за игра наназад од 10:00 до 00:00 искажано со бројки. Во последната минута од периодот или продолжението, времето да биде претставено во стоти дел од секундата;

25.1.2 Да го покажува текот на резултатот на натпреварот на вкупно постигнати поени од страна на обете екипи;

25.1.3 Да ги покажува збирните лични/технички грешки на екипите (бонус);

25.1.4 Да има доволно силен звучен автоматски сигнал за означување на истек на времето за игра, одделен различен автоматски сигнал за означување на истек на времето за напад на екипите, можност за рачна употреба на звучните сигнали, светло–ефект на кошаркарските табли за означување на крај на времето за игра или времето за напад, истовремено со звучниот сигнал.

25.1.5 Ако главниот семафор (часовникот за игра) е поставен над центарот на теренот, ќе биде доволен само еден дупликат семафор-часовник за игра на спротивната страна на клупите на екипите јасно видлив за обете екипи и линија жолто-црвено на табла.

Член 26. Уред за 24 секунди

26.1 Уредите за мерење 24 секунди, треба да бидат цврсто монтирани над обете табли, согласно Официјалните кошаркарски правила.

26.2 Уредите мора да се постават:

26.2.1 Четири (4) уреда во секој агол, надвор од теренот;

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

26.2.2 Два (2) уреда во спротивните агли надвор од теренот, 2 метри зад челната линија и 2 метри од бочната линија кон средината на челната линија.

26.3 Уредите мора да бидат поврзани со главниот часовник за игра, со можност при повторно пуштање на часовникот по прекин, уредот да продолжи со мерење на преостанатите секунди од нападот на екипата која има посед на топка.

26.4 Уредот да може да се запре и ресетира на 14 секунди кога истиот тим што претходно имал посед (контрола) на топката, доделена му е да ја уфрли топката во предно поле, ако тимот имал 13 или помалку секунди за напад.

Член 27. Топка

27.1 Натпреварите во сите лиги на КФСМ се играат со кожни топки кои го имаат знакот на ФИБА, марка Спалдинг, големина 7, тип ТФ 1000 и големина 6 за жени.

27.2 Организаторот на натпреварот е должен да обезбеди 4 исправни топки од ист производител за гостинската екипа, најмалку 40 минути пред почеток на натпреварот. На Првиот Судија ќе му биде дадена и топка со која ќе се игра натпреварот, а Првиот Судија ќе одлучи за изборот на топка.

Член 28. Табли, обрачи

28.1 Таблите мора да бидат од Секурит стакло или друг транспарентен материјал, обложени по рабовите од долната страна и бочно, согласно правилата.

Димензиите на таблите се 180x105 сантиметри.

28.2 Обрачите мора да бидат зглобни со технички карактеристики, кои ги задоволуваат одредбите од Правилата. Обрачите мора да бидат обоени во црвена или портокалова боја.

Домаќинот мора да има резервни обрачи во случај на кршење или неисправност, како и обучен персонал за нивна брза замена во текот на натпреварот.

28.3 Мрежичките мора да бидат изработени од бело јаже, да бидат закачени на обрачите со висина од 40см и да бидат конструирани така да овозможат топката да се задржи за момент во кошот кога ќе мине низ обрачот.

28.4 Секој клуб, односно спортска сала, во текот на првенството мора да има на располагање најмалку една резервна табла, како и една резервна табла со правилно монтиран обрач.

28.5 Клубот домаќин мора да има адекватни технички средства и обучен персонал за замена на таблата во најкус можен рок, најмногу до 1 час и 30 минути од прекиноот. Доколку тоа не го обезбеди и направи во определениот временски рок, натпреварот ќе биде одложен за 24 часа, или ќе се одигра во друга сала, регистрирана за ова ниво на натпреварување. Одлуката за одложување на натпреварот ја донесува Делегатот на натпреварот. Доколку домаќинот не го обезбеди одигрувањето на натпреварот под овие услови, натпреварот ќе го загуби со службен резултат 20:0 и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

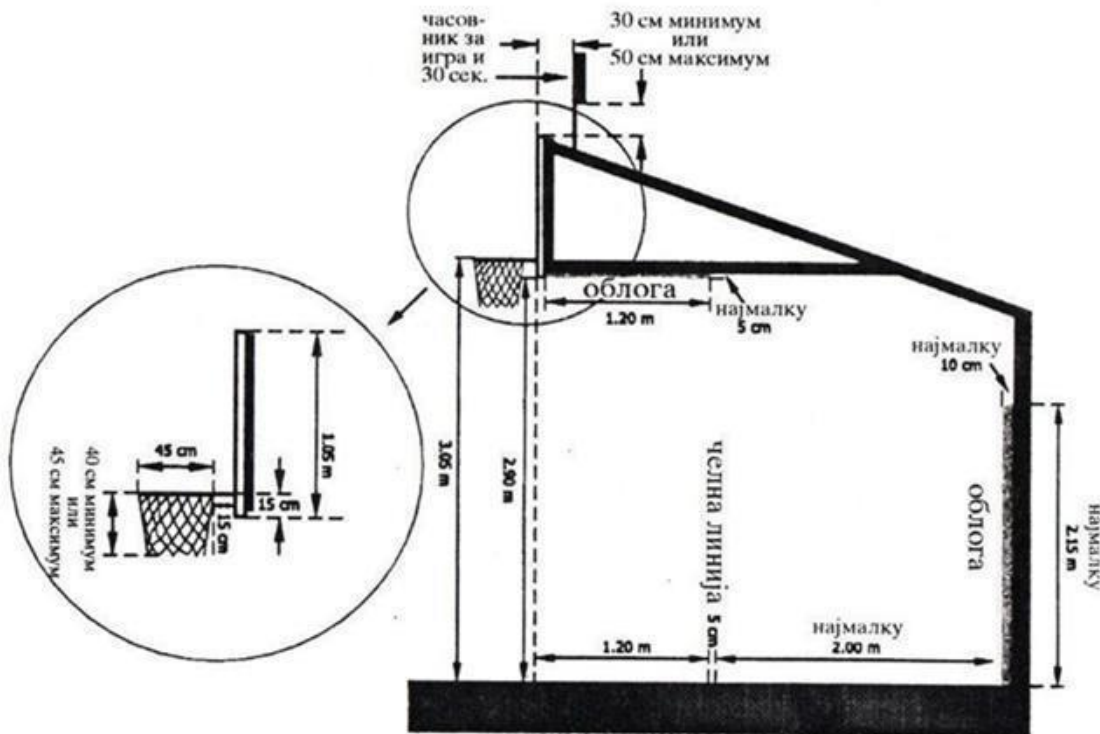
28.6 Конструкцијата на двата коша мора да биде идентична (иста)

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

СКИЦА НА ТАБЛА, КОШ КОНСТРУКЦИЈА И МОНТАЖА НА УРЕД ЗА 24 СЕКУНДИ

Член 29. Температура во сала

29.1 Температура во салите за време на натпреварите мора да е најмалку 12 степени целзиусови и максимум 30 степени целзиусови. Ако гостинската екипа не се сложи да го одигра натпреварот при температура пониска од 12 степени целзиусови или повисока од 30 степени целзиусови, натпреварот ќе биде одложен за 24 часа и за тоа време домаќинот треба да обезбеди затоплена сала, регистрирана за соодветното ниво на натпреварување. Доколку тоа не се обезбеди, домаќинот ќе го загуби натпреварот со службен резултат 20:0 и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

29.2 Домашниот клуб – организатор е должен да обезбеди термометар на секој натпревар и да го стави на располагање на Делегатот на негово барање.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Член 30. Разгласен уред

30.1 Организаторот мора да обезбеди разгласен уред кој се користи пред почетокот и за време на одигрување на натпреварот за потребите за официјално претставување на играчите и информации во текот на натпреварот на службен - македонски јазик.

30.2 Разгласот не смее да биде употребуван за пуштање музика за време на игра, додека времето е живо, за поттикнување на гледачите, навивање и коментирање на судењето и слично.

30.3 Лицето кое ракува со разгласниот уред и официјалниот спикер, треба да се наоѓа на дополнителна маса во продолжение на записничката маса и за време на натпреварот мора да биде на располагање и да соработува со Делегатот на натпреварот.

Член 31. Резервирани билети

ВИП седишта

31.1 Организаторот е должен за секој натпревар од првенството да обезбеди 25 влезници за гостинската екипа, кои треба да бидат предадени 48 часа пред одржување на натпреварот или најдоцна при доаѓање на гостинската екипа на натпреварот.

31.2 Се забранува присуство на организирани гостински навивачи. Доколку постои согласност од организаторот на натпреварот, гостинската екипа да доведе организирана навивачка група, тогаш сета одговорност во случај на евентуален инцидент, пред почетокот на натпреварот, за време на натпреварот и по завршувањето на натпреварот, паѓа на терет на организаторот на натпреварот и ќе се санкционира согласно канзнените одредби, кои се дел од овие Пропозиции.

31.3 Организаторот е должен во централната ложа да обезбеди места – ВИП простор за членовите на УО на КФСМ, гости на КФСМ и гости спонзори на лигата.

Член 32. Екипа гостин

Должности

32.1 Гостинската екипа е должна благовремено да пристигне во местото на одигрување на натпреварот, при тоа користејќи сопствен или јавен превоз на свој трошок.

32.2 Гостинската екипа треба писмено да го извести Комесарот за безбедност на домашната екипа, најмалку 48 часа пред денот на одигрување на натпреварот, наведувајќи го точниот термин и местото на пристигнување во градот во кој треба да се одигра натпреварот.

32.3 Доколку гостинската екипа пропушти да се јави на Комесарот за безбедност или пристигне во друг термин и место од оние кои се наведени во писменото обраќање, организаторот нема да сноси одговорност за евентуалните последици.

ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ВРЕМЕ НА НАТПРЕВАР

Член 33. Почеток на натпревар

33.1 За почеток на натпревар се смета моментот кога Судиите ќе излезат на теренот и ќе побараат од мерачот на време да го вклучи часовникот за игра да работи од 20:00 минути кон нула.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

33.2 Со почеток на овие 20 минути, Делегатот проверува дали организаторот ги обезбедил сите услови и одредби од правилата и овие Пропозиции, дали на теренот се наоѓаат помошните судии и дали сите уреди се во исправна состојба.

33.3 Доколку се констатира неисправност на некој од уредите или неприсуство на помошен судија/и, на организаторот ќе му биде допуштено не повеќе од 30 минути да ги доведе во ред уредите во исправна состојба, односно да обезбеди помошен судија/и.

33.4 Доколку забележаните недостатоци не може да се отстранат во одредено време, или ако настанал дефект по нивното вклучување 20 минути пред почетокот на натпреварот, натпреварот ќе биде одложен за наредните 24 часа (член12)

33.5 Натпреварот може да се одигра или доигра и со помошни уреди наведени во член 24.6, но само под услов Првиот Судија и гостинската екипа да се сложат натпреварот да се одигра под тие услови, што мора да биде констатирано и потврдено во Делегатскиот извештај, со потпис од Службениот претставник на гостинската екипа.

33.6 Редослед на дејности пред почеток на натпреварот:

40:00 минути пред почеток на натпревар

Образецот НАТ – 1 (Пријавна листа за натпревар) и соодветните лиценци треба да бидат предадени од страна на тренерот или службениот претставник на екипата, на помошниот судија т.е. записничарот.

20:00 минути пред почеток на натпревар:

Мерачот на време, по одобрение на Делегатот, го вклучува часовникот за мерење на време;

Судиите излегуваат на теренот, се поздравуваат со службените лица и се поставуваат од спротивната страна на записничката маса.

10:00 минути пред почеток на натпревар:

-Тренерите, на повик на Делегатот (Првиот Судија), со потпис ги потврдуваат пријавените играчи во своите екипи запишани во службениот записник, при тоа пријавувајќи ги првите пет играчи што ќе го започнат натпреварот. Прв кон оваа процедура секогаш пристапува тренерот на домашната екипа, или на екипата која е првоименувана на натпреварот.

- Доколку се констатира неисправност на некој од уредите или неприсуство на помошен судија/и, на организаторот ќе му биде допуштено не повеќе од 30 минути да ги доведе во ред уредите во исправна состојба, односно да обезбеди помошен судија/и.

06:00 минути пред почеток на натпревар:

–Првиот судија ги повикува играчите да се повлечат кон својата клупа, за да се пристапи кон нивно официјално претставување преку разгласот;

–Најавувачот прво ја претставува гостинската или второименуваната екипа, прво капитенот на екипата, потоа играчите по редослед на броевите на дресовите и на крајот тренерот и неговите помошници. Играчите се постројуваат во должина на линијата на слободни фрлања.

–По претставување на екипите, најавувачот ги најавува и официјалните лица (судии и делегат) на натпреварот. По завршување на најавите на учесниците на натпреварот, екипите приоѓаат едни кон други и се поздравуваат.

При претставувањето, екипите ги следат одредбите од Член 14.4. од овие пропозиции.

03:00 минути пред почеток на натпреварот:

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

–Преостанато време за загревање на екипите. Мерачот на време ги известува судиите.

02:00 минути пред почеток на натпреварот:

– Првиот судија ги повикува екипите да се повлечат кон клупите и да се подготват првите пет играчи за почеток на натпреварот.

30 секунди пред почеток на натпреварот:

–Мерачот на време го ресетира часовникот во почетна положба од 10:00 минути.

Првите петорки излегуваат на теренот за игра.

33.7 По завршување на натпреварот сите играчи излегуваат на теренот, меѓусебно се ракуваат и одат кон своите клупи и соблекувални.

Член 34. Тек на натпревар

34.1 Организаторот сноси полна одговорност за сите прекршоци и инциденти, кои ќе се случат пред почеток, на самиот натпревар и по неговото завршување.

34.2 Организаторот мора да биде во состојба во секој момент да го регулира однесувањето на навивачите, при што ќе се дозволи и толерира спортско навивање, употреба на знаменца и инструменти за создавање на навивачка атмосфера.

34.3 Организаторот не смее да дозволи неслужбени лица и гледачи на било кој начин да го повредат просторот за игра внатре во оградениот дел со влегување или замавнување со знаменца или знамиња преку оградата.

34.4 Организаторот е одговорен за употреба на пиротехнички средства, фрлање петарди и други предмети на теренот од гледалиштето без разлика од кој дел од гледалиштето се уфрлени.

34.4.1 Доколку организаторот на натпреварот дал согласност за присуство на организирана група на гостински навивачи одговорноста ја сноси таа екипа што го направила прекршокот.

34.5 Во случај на нереди на теренот или во салата, организаторот мора да преземе мерки и потполно да ги заштити сите членови на екипите, Судиите и Делегатот. Должност на организаторот е да обезбеди нивно непречено влегување во соблекувалните, а на гостинската екипа, Судиите и Делегатот и заминување од градот.

34.6 За сите пропусти по овој член, како и обид за напад на обете екипи, Судиите и Делегатот, ќе бидат одредени казни пропишани со овие Пропозиции.

Член 35. Навивачки групи, маскоти

35.1. Забранет е влез во сала на лица кои со себе носат алкохолни пијалоци, оружје или предмети, кои би можеле да ги користат како оружје, вклучително и факели, петарди слични пиротехнички средства. Доколку такви средства се појават и за време на натпреварот, обврска на организаторот е таквите лица и предмети веднаш да ги отстранат.

35.2. Забрането е внесување и истакнување на знамиња, симболи, амблеми или пароли со текстови кои директно навредуваат по верска, национална и расна основа и кои поттикнуваат на насилство, или пароли кои и содржат неспортска содржина и исмејување на поединци, екипи или организации.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Обврска на клубот е веднаш да ги отстрани, во спротивно натпреварот нема да продолжи, а последиците ќе ги сноси организаторот.

35.3 Организаторот може да организира групи, кои во прекините на играта (тајм-аут), на одморите меѓу периодите на игра и при секој подолг прекин на играта, со одобрение на Судиите, може да изведуваат уметнички точки или да исполнуваат музички или уметнички настап.

35.4 На теренот може да биде присутна и маскота на екипата, која може да настапува исклучиво во прекините наведени во **Член 35.3**.

35.5 За време на игра, маскотата или групата мора да биде сместена зад рекламните паноа, надвор од граничниот простор од 2 метри (дополнителна гранична линија).

Член 36. Музички инструменти

36.1 Гледачите на натпреварот може да употребуваат музички инструменти, со цел да се создаде навивачка атмосфера, но НЕ Е ДОЗВОЛЕНО да бидат сместени на страната, каде се наоѓаат клупите на екипите и записничката маса.

36.2 НЕ Е ДОЗВОЛЕНО на гледачите да употребуваат музички инструменти, сирени и други слични реквизити, кои прават голема врева. Делегатот, по своја проценка може да ги отстрани од спортската сала.

Член 37. Обрасци

37.1 Во текот на натпреварувањето, од екипите и службените лица ќе бидат користени следните обрасци:

37.1.1 Пријавна листа на играчи и службени лица (ОБРАЗЕЦ НАТ–1)

37.1.2 Жалба на натпревар, содржина на жалбата (ОБРАЗЕЦ НАТ–2)

37.1.3 Дополнителен извештај на службените лица (ОБРАЗЕЦ НАТ–3)

37.1.4 Дополнителни забелешки на екипите (ОБРАЗЕЦ НАТ–4)

37.1.5 Посебен извештај – Пријава (ОБРАЗЕЦ НАТ–5)

37.1.6 Изјава од исклучен кошаркар–ка, службено лице (ОБРАЗЕЦ НАТ–6)

37.1.7 Листа на одобрени и регистрирани играчи и службени лица издадена од Канцеларија на КФСМ

ОРГАНИЗАЦИЈА – ПО ЗАВРШУВАЊЕ НА НАТПРЕВАР

Член 38. Статистика на натпревар

38.1 Организаторот е должен да води компјутерска обработка на статистиката на натпреварите, по официјална програма одобрена од КФСМ, за натпреварите од Прва Лига Мажи.

38.2 Организаторот е должен статистиката да ја предаде на Делегатот веднаш по завршување на натпреварот, а електронскиот фајл од статистиката, организаторот или лице задолжено за статистика, веднаш по завршувањето на натпреварот должни се да ја испратат по електронска пошта на адреса: komesar@basketball.org.mk

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

38.3 Организаторот во соработка со КФСМ ги одредува лицата кои ќе водат статистика и одговара за нивната работа. Лицата кои ја водат официјалната статистика мора да поседуваат соодветна лиценца која ја издава канцеларијата на КФСМ, а со која ќе им биде дозволено од страна на Делегатот да ја извршуваат својата должност. Доколку клубот не обезбеди лиценцирани лица за водење статистика, ќе сноси санкции согласно критериумите на овие Пропозиции и Правилникот за натпреварување.

38.4 Организаторот на натпреварите од Прва лига мажи е должен да обезбеди стабилен интернет приклучок за компјутерот на кој се води официјална статистика, заради директен пренос на натпреварот и навремено испраќање на извештајот со статистика до надлежен орган. Доколку клубот не обезбеди соодветна интернет конекција, ќе сноси санкции согласно критериумите на овие Пропозиции и Правилникот за натпреварување.

38.5 Лицата што водат статистика се сместени на записничка маса.

Член 39. Видео снимка

39.1 Натпреварот мора да биде целосно сниман на DVD или usb drive во адекватен електронски формат, согласно упатството издадено од канцеларијата и тоа:

39.1.1 Прва Лига мажи, Втора Лига Мажи и сите лиги во сениорска конкуренција.

39.1.2 Почетокот на снимањето е од моментот кога Судиите ќе се појават на теренот, а крајот на снимањето е по моментот, кога Судиите и обете екипи ќе го напуштат теренот по завршување на натпреварот.

39.1.3 Организаторот е должен снимката од натпреварот најдоцна 24 часа по завршувањето на натпреварот снимката да ја прикачи на сервер на КФСМ, или најдоцна 30 минути по завршување на натпреварот видео снимката да ја предаде на Делегатот, кој должен истата да ја достави во канцеларијата на Комесарот во рок од 24 часа, од завршување на натпреварот, заедно со извештајот и сите останати документи од натпреварот.

39.1.4 Доколку не се достави видео–снимка, или натпреварот не е квалитетно снимен, или недостасува дел од натпреварот, или не е снимен по препораките од член 39.1.2. ќе следуваат санкции за организаторот, согласно критериумите на овие Пропозиции.

Член 40. Соопштување на крајниот резултат од натпреварот

40.1 Делегатот или Првиот Судија (ако на натпреварот нема Делегат) се должни да обезбедат соопштување на крајниот резултат веднаш, но не подоцна од 30 минути, по завршување на натпреварот, по пат на СМС или телефонски повик до Техничкиот секретар на Здружението, како и до одговорното лице за објавување на резултатот на официјалната интернет страница на КФСМ.

40.2 Доколку резултатот не биде соопштен, или не биде соопштен на начин опишан во Член 40.1, Делегатот или Првиот Судија (ако на натпреварот нема Делегат), ќе бидат казнети во согласност со критериумите во овие Пропозиции.

Член 41. Извештај на Делегатот

Протокол

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

41.1 Извештајот на Делегатот содржи општи податоци врзани за натпреварот, мислење и оценка на Делегатот, негови забелешки и заклучок на организацијата на натпреварот. Извештајот на Делегатот мора да биде составен електронски на пропишан формулар, а никако рачно.

41.2 Делегатот мора да го прати Делегатскиот изештај во рок не поголем од 24 часа по завршувањето на натпреварот во електронска форма на меил адресата на Комесарот за натпреварување и на Техничкиот секретар. Доколку не биде испочитуван овој рок, ќе се постапи согласно казнените одредби од овие Пропозиции.

41.3 Во својот извештај Делегатот мора да го назначи начинот на патување на службените лица на натпреварот, поединечно или заедно,

41.4 Делегатот и Судиите, не се овластени за извештајот на натпреварот да ја известуваат јавноста.

41.5 Комесарот за натпреварување е должен да го достави извештајот добиен од Делегатот, на клубот кој се обратил со писмено барање за увид во извештајот на натпреварот, кој го одиграле.

41.6 На барање на Комесарот за натпреварување, Делегатот и Судиите се должни да достават дополнителен извештај за одреден настан, во најкус можен рок (ОБРАЗЕЦ НАТ-3), еден час по натпреварот или најдоцна до 12:00 часот на пладне следниот ден.

СЛУЖБЕНИ ЛИЦА НА НАТПРЕВАР

Член 42. Делегат - Контролор / Делегат

42.1 Должност на Делегат – Контролор / Делегат на натпревар во лигата ја извршуваат лица, кои се наоѓаат на листа предложена од Судиската комисија, а усвоена од страна на УО на КФСМ.

42.2 Делегирање на Делегати за сите натпревари врши Комесарот за натпреварување.

42.3 Делегатот е присутен на натпреварот, да обезбеди играта да се одвива во регуларни услови и треба да соработува со Судиите пред, за време и по натпреварот. Со цел да се постигне тоа, за време на натпреварот тој седи помеѓу записничарот и мерачот на време.

42.4 Делегатот е одговорен за:

42.4.1 Работата и функционирањето на помошните судии на записничка маса.

42.4.2 Проверка на лиценците на помошните судии и официјалните статистичари.

42.4.3 Проверка на лиценците на играчите и службените лица, пријавени на натпреварот.

42.4.4 Делегатот е одговорен за контрола на сета наведена документација и не смее да дозволи на клупата на екипите, да седат лица без лиценца или лица, кои не се наоѓаат на пријавните листи на екипите.

42.5 Делегатот може да замени помошен судија, ако констатира дека тој прави грешки и со тоа влијае врз регуларноста на натпреварот.

42.6 Во случај опишан во член 42.2.5, се прави пауза за промена на помошниот судија.

42.7 Делегатот врши замена од присутните помошни судии или Судии. Доколку пред натпреварот во пропишаното време еден или повеќе Судии не се појават, Делегатот одредува замена меѓу присутните

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

судии од активната листа. Натпреварот МОРА да се одигра (не е потребна согласност од екипите), иако недостасува еден судија. Ако не постојат услови претходниот став да се исполни во рок од 60 минути натпреварот да започне или да се доигра, Делегатот е должен веднаш да го извести Комесарот за натпреварување, за одредување на нови судии. Трошоците за вака одложен натпревар ги сноси секоја екипа за себе. Доколку се случи на натпреварот да нема или да не дојде делегат, првиот судија ја превзема улогата на Делегат на натпреварот.

42.8 Делегатот – контролор / делегатот има надлежности:

42.8.1 Да ги следи настаните во гледалиштето и во случај на потреба ги известува судиите за благовремено да преземат соодветни мерки.

42.8.2 Во својот извештај да ги внесува сите забелешки во однос на натпреварот и дава оценка за организацијата на самиот натпревар. Делегатот е должен да го напише своето мислење за сите спорни настани.

42.8.3 Да поднесе пријава против извршители на прекршоци од потешка природа.

42.8.4 Да го соопшти крајниот резултат согласно на Член 40.1 од овие Пропозиции.

42.8.5 Во својот извештај задолжително мора да обезбеди, во случај на сериозен инцидент (жалба за резултатот, исклучување на играч или тренер, инциденти предизвикани од гледачите, итн...) детален опис на настаните и во рок од 1 (еден) час по завршувањето на натпреварот писмено по маил (ОБРАЗЕЦ НАТ-3) да го испрати извештајот до Комесарот за натпреварување komesar@basketball.org.mk и goran.trpusevski@basketball.org.mk.

Во таков случај изјава се зема и од судиите, исклучените лица, а по потреба и од други службени лица и членови на клубовите.

42.9 По завршување на натпреварот, Делегатот е должен да ги достави до Канцеларијата на лигата следните документи:

42.9.1 Скениран Оригинал од Записникот и Делегатски извештај (во рок не поголем од 12 часа)

42.9.1.a. Оригинал од Записникот и Делегатски извештај (во рок не поголем од 24 часа)

42.9.2 Списоци на пријавени играчи и службени лица на двете екипи (ОБРАЗЕЦ НАТ–1); (во рок не поголем од 24 часа)

42.9.3 Испечатен оригинал од официјалната статистика на натпреварот (член 38);

42.9.4 ДВД или хард диск со целосно снимен натпревар (член 39);

42.9.5 Изјава од евентуално исклучен–пријавен актер (ОБРАЗЕЦ НАТ–6);

42.9.6 Изјава на играч и тренер за прифаќање на актите на КФСМ и допинг контрола (Образец НАТ– 8), само на првиот натпревар каде играч или тренер за прв пат настапува во сезоната.

42.1.9.7 Дополнителен извештај во случај да нема доволно простор во образецот за извештај, или дополнителни забелешки осознаени по комплетирање на извештајот (ОБРАЗЕЦ НАТ–3).

42.9.8 Делегатот-контролор е должен во рок од 72 часа да достави контрола на судењето на kontrola@basketball.org.mk и на секој судија посебно без оценка.

42.10 Во случај на жалба Делегатот/ Контролор-делегат е должен да ги достави до Канцеларијата на лигата, најдоцна до 12:00 часот наредниот ден по завршување на натпреварот по маил komesar@basketball.org.mk и goran.trpusevski@basketball.org.mk) и/или на рака, следните документи:

- Писмената жалба

- Изјавите на службените лица за спорниот настан;

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

- Записникот од натпреварот;
- Делегатскиот извештај.

42.11 Делегатот е должен да пристигне во салата, каде ќе се игра натпреварот, еден час пред предвиденото време за почеток на натпреварот.

42.12 На Делегатите им се забранува коментирање на сите детали во врска со одиграниот натпревар и детали наведени во извештајот од натпреварот.

42.13 По завршување на натпреварот, судиите и помошните судии можат да го напуштат теренот дури по одобрување од страна на Делегатот.

42.14 За дисциплинска одговорност на Делегатот, одлучува Комесарот за натпреварување и УО на КФСМ во посебни случаи.

Член 43. Судии

43.1 Листите на Судии за водење на натпревари, на предлог на Судиската комисија, ги утврдува УО на КФСМ.

43.2 Делегирањето на Судиите на сите нивоа на натпреварување го врши Комесарот за натпреварување, врз основа на добиените листи на Судии од страна на Судиската комисија на КФСМ.

43.3 Клубовите НЕ МОЖЕ да бараат изземање на Судиите кои се наоѓаат на утврдените листи.

43.4 Судиите се наполно самостојни во донесувањето на одлуки. Тие се должни во секоја ситуација да тежнеат кон тоа да го доведат натпреварот до крај, се разбира, ако за тоа постојат реални можности.

43.5 Првиот Судија се смета за посебно одговорен во делокругот на овластувањата што ги има Судијата пропишани со Службените правила на играта.

43.6 Првиот Судија е одговорен и за:

43.6.1 Однесување на замениците и службените лица, кои седат на клупата за време на натпреварот.

43.6.2 Заедно со Делегатот на натпреварот, **ОДЛУЧУВА** за прекин на натпревар и за делумно или потполно празнење на трибините од публика, во случај на неспортско и вулгарно навивање упатено кон екипите, Судиите, службените лица и други кошаркарски работници, како и фрлање на тврди предмети на терен со што се загрозува безбедноста на учесниците на натпреварот (по втората опомена упатена по разглас).

43.6.3 Заедно со Делегатот на натпреварот **ОДЛУЧУВА** за евентуален прекин на натпревар или негово продолжување во делумно или потполно испразнета сала во случај на нереди на и вон теренот, како и при обид за физички напад од страна на гледачи врз играчи, службени лица или меѓу самите гледачи. Во овие два случаи, Судиите се должни натпреварот да го доиграат по делумно или потполно празнење на салата, а доколку нема услови за продолжување, натпреварот ќе се одигра во наредните 24 часа без присуство на публика со време и резултат од моментот на прекилот. Трошоците на екипата и службените лица настанати заради продолжување на натпреварот во такви околности ќе го сноси екипата, која е одговорна за прекилот за што одлука донесува Комесарот за натпреварување.

43.6.4 Во случај мислењата на Делегатот и Првиот Судија по член 43.6.2 и 43.6.3, да се разликуваат, конечна одлука донесува Првиот судија.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

43.6.5 При остварен физички напад врз службено лице (Судија или Делегат), натпреварот се прекинува веднаш, без продолжение, за што одлука носи Првиот судија. Екипата одговорна за прекилот го губи натпреварот со службен резултат 20:0 и не добива бод предвиден со правилата во случај на пораз.

43.7 Судиите се должни да пристигнат во салата каде ќе се игра натпреварот еден час пред предвиденото време за почеток, а на 20 минути пред почетокот, излегуваат на терен во униформа за судење, кога мерачот го вклучува часовникот за мерење време.

43.8 Униформата за судење ја пропишува и утврдува Судиската комисија на КФСМ. Дозволено отстапување во било кој дел од опремата или дополнителни делови во вид на реклами.

43.9 Не е дозволено (не)носење на дел од опремата која ја има/нема другиот судија/и.

43.10 Судиите се должни целосно да ги спроведуваат правилата на игра и нивното толкување од страна на ФИБА, како и да не дозволат кршење на одредбите на овие Пропозиции и Правилникот за натпреварување на КФСМ.

43.11 Судиите водат сметка, согласно правилата:

43.11.1 Дресовите на играчите да бидат правилно обележани;

43.11.2 Сите играчи да бидат во соодветна спортска опрема (исти гаќички, дресови, чорапи, тренерки и друго), за време на претставувањето пред натпреварот или на самиот натпревар;

43.11.3 Не треба да дозволат излегување на терен на играчи кои не се облечени како останатите членови на екипата;

43.11.4 За редот на теренот за игра и за соработка со записничката маса;

43.11.5 Однесувањето на сите лица на клупите на обете екипи.

43.12 Судијата кој донел одлука за исклучување на играч, тренер или службено лице, или има пријава против едно од наведените лица, мора да го извести Делегатот за причините на одлуката или пријавата, во писмена форма на ОБРАЗЕЦ НАТ–6.

43.13 Судиите се должни, на барање на Делегатот, да ги опишат сите спорни моменти кои се случувале на натпреварот, да ги наведат причините за досудените технички и исклучувачки грешки на играчите, тренерите и службените лица, како и други значајни одлуки кои не се поврзани со самиот тек на натпреварот (делумно или целосно празнење на трибините од гледачи и сл.).

43.14 Судиите и делегатот не смеат да патуваат на натпревар со превозно средство (автомобил, автобус итн.) на екипа, која се натпреварува во системот на натпревари на КФСМ. Не смеат по натпреварот да седат со било која од екипите и да го коментираат натпреварот и судењето.

43.15 Судиите кои не ги почитуваат одредбите на кошаркарските правила и својата должност не ја извршуваат согласно овие Пропозиции, Комесарот за натпреварување во прв степен ги повикува на одговорност.

43.16 Во случаи поврзани со повреда на Правилата за игра што ќе бидат сторени од страна на Судиите на натпреварот, во прв степен казна изрекува Комесарот за натпреварување.

43.17 На Судиите им се забранува коментирање на сите детали во врска со одиграниот натпревар и детали наведени во извештајот од натпреварот.

43.18. По завршување на натпреварот, Судиите може да го напуштат теренот, дури по одобрение од страна на Делегатот.

Член 44. Помошни судии

44.1 Помошните судии на натпреварите ги одредува надлежната Судиска комисија на регионот каде припаѓа градот каде се игра натпреварот.

44.2 Помошните судии на сите натпревари мораат да бидат еднообразно облечени, во пропишана судиска униформа или униформа која ја обезбедува организаторот.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

44.3 За поединечни натпревари, доколку се укаже потреба, Комесарот ги одредува помошните судии. Нивните трошоци за натпреварот во овој случај ќе бидат исплатени од заедничкиот фонд на лигата.

44.4 Помошните судии се должни да излезат на теренот 30 минути пред времето предвидено за почеток на натпреварот, во пропишана и еднообразна облека и да се пријават кај Делегатот.

44.5 Помошните судии мора да поседуваат лиценци, издадени и заверени од Судиската комисија на КФСМ.

44.6 Помошните судии кои не ги почитуваат одредбите на кошаркарските правила и својата должност не ја извршуваат во согласност со овие Пропозиции, ќе бидат повикани на дисциплинска одговорност пред Комесарот на натпреварување.

44.7 По завршување на натпреварот, помошните судии може да го напуштат теренот, дури по одобрување од страна на Делегатот.

Член 45. Статистичари

45.1 Статистичарите на натпреварите ги одредува раководителот на Секцијата на статистичари на КФСМ.

45.2 Статистичарите на сите натпревари мораат да бидат еднообразно облечени, во пропишана униформа која ја обезбедува секцијата или организаторот.

45.3 Нивните трошоци ќе бидат исплатени од заедничкиот фонд на лигата.

45.4 Статистичарите се должни да излезат на теренот 60 минути пред времето предвидено за почеток на натпреварот, во пропишана и еднообразна облека и да се пријават кај делегатот.

45.5 Статистичарите мора да поседуваат лиценци, издадени и заверени од Асоцијацијата на статистичари на КФСМ.

45.6 Статистичарите кои не ги почитуваат одредбите од Правилникот за организација и водење на статистика во лигите на КФСМ, ќе бидат повикани на дисциплинска одговорност согласно член 10 од Правилникот за организација и водење на статистика во лигите на КФСМ.

45.7 По завршување на натпреварот, статистичарите може да го напуштат теренот дури по одобрување од страна на делегатот.

Член 46. Патни трошоци на службени лица

46.1 Патните трошоци на службените лица и сите други утврдени трошоци во текот на реализирањето на натпреварувањето, се исплаќаат од страна на клубот – организаторот, најдоцна 48 часа по завршувањето на натпреварот, врз основа на трошковникот што го донесува УО на КФСМ, а го добиваат од страна на Канцеларијата за натпреварување или од Делегатот на натпреварот.

46.1.1 Во Првата лига мажи патните трошоци, се исплаќаат од Канцеларијата за натпреварување при КФСМ, по регистрирање на колото од страна на Канцеларијата за Натпреварување.

46.2 На Судиите и Делегатот, во поединечни случаи и на помошните судии, им припаѓа надоместок за патни трошоци во износ пресметан врз основа на службена километража за одредени релации и цена за изминат километар, утврдени од УО на КФСМ.

46.3 При реализирање на патувањето, Судиите и Делегатот во принцип како превозно средство, може да користат автобус или воз (прва класа).

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

46.4 Во одредени случаи, по добиено одобрение од Комесарот за натпреварување, кога најмалку 2 или повеќе службени лица, не се во можност веднаш по завршување на натпреварот да обезбедат друг начин на превоз за враќање во местото на живеење, може да се користи и сопствено возило како начин на превоз.

46.5 Надоместок за патување со сопствено возило се исплатува во висина од 13 денари по изминат километар.

46.6 Строго се забранува користење на услуги на гостинската екипа како превоз на/од натпревар.

Член 47. Надоместок за извршување должност на службени лица

47.1 На Делегатот и Судииите им припаѓа и надоместок за вршење на должност на натпревар, чиј износ се утврдува од страна на УО на КФСМ.

47.2 Исплатата ја врши клубот – организатор на натпреварот, (Втора лига мажи, Прва лига жени), не подоцна од 48 часа по завршување на натпреварот, на трансакциска сметка на Судиска Комисија како потсметка на КФСМ, врз основа на патен налог изготвен од Канцеларијата за Натпреварување. Ако тоа не го стори, Комесарот може да го суспендира клубот до исполнување на обврската.

47.3 На помошните судии им припаѓа надоместок за вршење на должноста на натпревар, чиј износ е утврден од УО на КФСМ. Исплатата ја врши клубот – организатор на натпреварот, еден час пред почетокот на натпреварот.

47.4 Во Првата лига мажи надоместокот за вршење должност на службените лица (Делегат, Судии, Пом.судии, Статистика) ја врши Канцеларијата за Натпреварување по регистрацијата на натпреварите.

ЖАЛБА

Член 48. Жалба на натпревар

48.1 Во случај на најавена жалба на екипа, кога екипата мисли дека е оштетена со одлуки на Судииа или со играње на неправилно регистриран играч, или со играње на казнет играч, за истата да се смета за комплетна, екипата треба да ги исполни следниве услови:

48.1.1 Капитенот МОРА да се потпише во долниот дел од записникот за жалба, предвиден, не подоцна од 15 минути по завршувањето на натпреварот.

48.1.2 Да достави до Делегатот кусо објаснување за причините на жалбата најдоцна 20 минути по завршување на натпреварот, исклучиво на пропишан ОБРАЗЕЦ НАТ–2, а истата овластениот претставник на клубот да ја достави најдоцна до 12:00ч. наредниот ден по завршувањето на натпреварот со детален опис на спорните ситуации, на маил komesar@basketball.org.mk и/или goran.trpusevski@basketball.org.mk или лично на рака во Канцеларијата за сениорски лиги. Притоа, службените лица на натпреварот (Судии и Делегат), секој поединечно, даваат мислење за основаноста на жалбата, а по барање на Комесарот за натпреварување и дополнителен извештај (во двата случаи на Образец НАТ– 3). Делегатот е должен, мислењата и изјавите од службените лица да ги прати маил на komesar@basketball.org.mk и goran.trpusevski@basketball.org.mk најдоцна до 12:00ч наредниот ден по завршувањето на натпреварот и/или лично на рака во Канцеларијата за сениорски лиги согласно член 42.10 од овие Пропозиции.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

48.1.3 Клубот мора да уплати пропишана такса во висина од 6.000 денари, најдоцна до 48 часа по завршување на натпреварот.

48.1.4 Клубот може, но не мора, да достави и дополние на жалбата во рок од 24 часа по натпреварот, но притоа во него може да се дообјаснат само веќе споменати наводи од жалбата.

48.2 Жалба, која не е најавена со потпис на капитенот, ниту пак е благовремено доставена согласно член 46.1.2 како и жалба за која не е уплатена пропишана такса член 46.1.3 во утврдениот рок, нема да биде земена на разгледување и ќе се смета како воопшто да не е поднесена.

48.3 За утврдување на точен термин и датум на уплата и поднесување на дополние на жалбата ќе се смета единствено поштенскиот жиг на препорачаната пратка, односно поштенскиот или банкарскиот жиг на уплатницата.

48.4 Постапувајќи по жалба на натпревар, Комесарот може да ја усвои или да ја одбие.

48.5 Кога жалбата ќе биде усвоена, Комесарот ќе наложи натпреварот да се доигра или да се преигра (трошоците и приходите за натпреварот ќе бидат поделени меѓу екипите), или ќе се регистрира со службен резултат 2:0 ако за тоа бидат исполнети условите пропишани во овие Пропозиции, Правилникот за натпреварување и Официјалните кошаркарски правила.

48.6 Кога жалбата ќе биде одбиена, Комесарот за натпреварување го регистрира натпреварот со постигнатиот резултат.

48.7 Одлуката по жалба на натпревар, Комесарот мора да ја донесе најдоцна 72 часа по завршување на натпреварот.

48.8 Во тек на плеј–оф разигрување, или финален турнир, или темпо на одигрување натпревари кое побарува побрза реакција, Комесарот за натпреварување мора да донесе одлука во рок од 24 часа по натпреварот, (или 12 часа доколку тоа е неопходно), а сходно на тоа и сите потребни документи (жалба, изјави на актери и сл. лица и слично), мора да бидат доставени до Комесарот во таков разумен рок.

Член 49. Жалба на Одлука на Комесар за натпреварување

49.1 На Одлуката на Комесарот за натпреварување, дозволена е жалба до Арбитражата на КФСМ, која се поднесува најдоцна до 24 часа по приемот на Одлуката.

49.2 За жалбата на арбитража, подносителот е должен да уплати такса на жиро сметка на КФСМ во висина од 20.000 денари.

49.3 Жалбата која не е благовремено доставена до Арбитража или не е уплатена пропишаната такса, се одбива како ненавремена и нема да се разгледува.

49.4 Арбитражата донесува одлука по жалба во рок од 48 часа. Одлуката на Арбитража е конечна, без право на понатамошни жалби.

49.5 На одлуката на Арбитража, незадоволната страна има право на вонреден правен лек – барање на заштита на законитост пред УО на КФСМ, но само доколку смета дека при носењето на одлука Арбитражата направила повреда на материјалните акти на КФСМ. Подносителот на жалбата е должен да уплати такса во висина од 30.000,00 денари на сметката на КФСМ.

49.6 Во текот на плеј–оф разигрување, по доставена жалба на екипата, на повик на Комесарот за натпреварување, Арбитражата се состанува веднаш, за благовремено да донесе одлука во интерес на непечено одвивање на натпреварувањето.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

- 49.7** Жалба на одлука за парични казни може да се поднесе до Арбитража, во рок од 24 часа.
- 49.8** Сите трошоци по жалбената постапка ги сноси подносителот, кој ги предизвикал трошоците.
- 49.9** Доколку жалбата биде усвоена, таксата за жалба, нема да биде вратена на подносителот што ја уплатил и кој се жалел во прв или втор степен.
- 49.10** Доколку жалбата биде усвоена, а резултатот на натпреварот поништен, при доигрување или при одигрување нов натпревар, екипите ќе ги поделат приходите и расходите од натпреварот подеднакво.
- 49.11** Жалба на одлука на Комесарот во тек на финален турнир, се поднесува и таксира исто како и во регуларниот дел на лигата.
- 49.12** Комесарот за натпреварување својата Одлука ја соопштува по пат на електронска пошта или телефакс.
- 49.13** На оваа Одлука подносителот има право на жалба во рок од 24 часа од приемот на Одлуката.
- 49.14** Жалба на натпревар од Плеј–оф до Арбитража, се поднесува со телеграма, ел. пошта или на рака, а се разгледува во разумен рок, кој не попречува редовно одвивање на натпреварувањето.
- 49.15** Одлуката на Арбитража се доставува до клубот, исто така со телеграма, електронска пошта или на рака и е конечна. Одлуката на Арбитража ќе се смета дека е доставена до клубот, во моментот кога ќе биде објавена на официјалната интернет-страница на Федерацијата.

РЕГИСТРИРАЊЕ НА НАТПРЕВАР

Член 50. Регистрирање на натпревари

- 50.1** Комесарот за натпреварување врши регистрација на натпреварите врз основа на добиените извештаи од Делегатите на натпреварите.
- 50.2** Сите натпревари за кои не постои жалба или други причини, кои не дозволуваат регистрирање на натпреварот, Комесарот за натпреварување е должен да ги регистрира во најкус можен рок, односно, најдоцна 7 дена по одигрување на колото или натпреварот.
- 50.3** Во случај кога за натпреварот е поднесена жалба или постојат други причини поради кои натпреварот не може да биде регистриран, рокот за регистрирање се одложува до денот на донесување на Одлука по жалбата, односно до донесување Одлука за разрешување на причините поради кои не е регистриран натпреварот (исцрпување на сите правни инстанции).
- 50.4** Сите натпревари за кои не постои жалба или други причини, кои не дозволуваат регистрирање на натпревар во тек на финален турнир, Комесарот за натпреварување е должен да ги регистрира во најкус можен рок, односно најдоцна до 24 часа по одигрување на натпреварите.
- 50.5** Еднаш регистриран натпревар или донесена Одлука во врска со натпреварувањето, не може да биде поништена од страна на истиот орган кој ја донел.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

БОДУВАЊЕ И ПЛАСМАН НА ЕКИПИТЕ

Член 51. Начин на бодување

Одредување пласман

51.1 Начинот на бодување и одредување на пласман на екипите во Системот на натпреварување се врши врз основа на одредбите од Официјалните кошаркарски правила, Правилникот за натпреварување и овие Пропозиции.

51.2 Начинот на одредување на пласман ќе се применува во пресек на првенството (лига прв дел) и на крајот на првенството по одигрување на сите натпревари од првиот и вториот дел на лигата.

ФИНАНСИСКИ ОДРЕДБИ

Член 52. Санкции

52.1 Вредноста на износот за изрекување на паричните казни ја утврдува УО на КФСМ, на предлог на Комесарот за натпреварување.

52.2 Клубовите се должни финансиските обврски, долгови од изречени казни според овие Пропозиции да ги извршуваат (подмират) согласно Законот за финансиско работење на Р.Северна Македонија и тоа:

52.2.1 Најмалку 24 часа пред почетокот на новата натпреварувачка сезона, за долгови направени заклучно со минатата натпреварувачка сезона или по одлука на Комесарот за натпреварување со одобрение на УО на КФСМ

52.2.2 Најмалку 24 часа пред почетокот на Плеј-Оф, за долгови направени во текот на регуларниот дел од натпреварувањето или по одлука на Комесарот за натпреварување со одобрение на УО на КФСМ

52.3 Изречените казни кои официјално се објавени во Билтенот, мораат да бидат подмирени во рок од 30 дена од објавувањето на Билтенот. Во спротивно против клубот ќе бидат применети одредбите од членот 49.4

52.4 Доколку финансиското долгување по било која основа не се подмири во пропишаниот рок, Комесарот за натпреварување ќе изрече суспензија. За време на суспензијата, играчот, односно клубот нема право на настап. Клубот ги губи натпреварите со службен резултат 20:0 во корист на противникот и не добива бод предвиден со правилата во случај на пораз. Суспензијата важи до подмирување на финансиската обврска на играчот или клубот. Со подмирување на финансиската обврска, суспензијата автоматски престанува да важи.

Член 53. Жалба на Одлука за суспензија на клубот

53.1 Против Одлука на Комесарот за натпреварување за суспензија на клуб за неподмирено долгување по било која основа, клубот има право на жалба до Арбитража на КФСМ во рок од 24 часа од приемот на Одлуката. Жалбата не го одложува извршувањето на Одлуката.

53.2 Арбитражата ја разгледува жалбата на Одлуката за суспензија во рок од 48 часа по приемот на жалбата. Одлуката на Арбитража е конечна.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

ПРЕКРШОЦИ И КАЗНИ

Член 54.	СЛАБА ОРГАНИЗАЦИЈА ВО ЦЕЛОСТ	денари
54.1	Неблаговремена, неуредна пријава на натпревар	1.000
54.2	Измени на термин на натпревар 3-5 дена	1.600
54.3	Измени на термин под овој рок, а одобрени исклучиво по добиена согласност од Комесарот за натпреварување	2.400
54.4	Неприсуство на дежурен лекар	2.400
	Неприсуство/недоволен број органи за безбедност или непријавување на натпревар во полиција	2.400
54.5	Слаба редарска служба	4.000
	Неприсуство на лица и прибор за бришење и сушење на теренот за игра	1.000
	Недостаток на заштитна ограда над записничка маса и клупа на гостинска екипа	1.600
54.6	Необезбедување на соблекувална за судиите и гостинската екипа, работен простор за средства за јавно информирање	2.400
54.7	Необезбедување услови на гостинската екипа за снимање на натпревар од страна на домаќинот	2.400
54.8	Слаба организација на записничка маса	1.600
54.9	Записничка маса не е подигната на подиум	1.600
54.10	Пречење во работата на записничката маса, делегатот и судиите од страна на неслужбени лица пред, за време и по завршувањето на натпреварот.	8.000
54.11	Неистакнување на државно знаме	2.400
54.12	Неводење на статистика на натпревар	3.200
54.13	Неквалитетно водење на статистика на натпревар	2.400
54.14	Недоставување на електронски фајл со статистика 30 минути по натпреварот	1.600
54.15	Немање интернет приклучок во салата	1.800

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

54.16	Недоставување на снимена видео материјал како и некавалитетно и нецелосно сниман материјал	8.000
54.17	Некористење на пропишани обрасци (број 1-6)	1.600
54.18	Незаверување на Образец број 1	1.600
54.19	Немање лиценци за играчи, тренери и останати службени лица	1.600
54.20	Непочитување на одредби од Член 31, необезбедување на доволно ВИП седишта	8.000
54.21	Немање лиценци за помошни судии и статистичари	2.400
54.22	Неизлегување во пресрет на гостинската екипа која уредно побарала сместување и тренинг	3.200
54.23	Необезбедување на доволен број исправни топки за загревање (по 4 за секоја екипа)	3.200
54.24	Неправилно обележани дресови на играчите, носење несоодветна опрема која не е еднаква кај сите играчи од иста екипа за време на претставување или натпревар	4.000
54.25	Доколку е загрозено одигрување на натпревар од неисправност на салата и теренот без објективни причини и истиот мора да биде одложен	4.000
54.26	Доколку недостасува или е неисправен некој од техничките уреди или помошен технички прибор, пропишани со Правилата и Пропозициите	3.000
54.27	Неисполнување обврски од Комесар за безбедност или непријавување на Комесар за безбедност	4.000
54.28	Неисполнување на обврски согласно било кој член од Пропозициите.	4.000
54.29	Слаба организација во целост, по констатација на Делегатот на натпреварот или Комесарот за натпреварување	8.000
54.30	Нема претставување на екипите пред почеток на натпревар или несоодветна примена на Член 30.1, немање разглас, недоволно осветлена и загреана сала.	4.000
54.31	Доколку е констатиран прекршок по член 18.1.	8.000
ЧЛЕН 55.	СЛАБА ОРГАНИЗАЦИЈА – ОДНЕСУВАЊЕ НА ГЛЕДАЧИ И СЛУЖБЕНИ ПРЕТСТАВНИЦИ	денари

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

55.1	Пушење во сала	2.400
55.2	Фрлање меки предмети на терен, публиката е опоменувана (ролни хартија, ситна хартија, кеси и сл.)	4.000
55.3	Фрлање на тврди предмети кои може да причинат повреда (запалки, метални пари, пенкала, пластички шишиња и сл.)	24.000
55.4	Фрлање на тврди предмети кои може да причинат повреди опасни по живот (стаклени шишиња, камења, столици, летви и слично)	32.000
55.5	Плукање на играчи и службени лица од страна на гледачите	24.000
55.6	Неспортско однесување или навивање на гледачите со навреди кон: - судии, играчи, противничката екипа и службени лица - институции, КФСМ и друго.	8.000 8.000
55.7	Неспортско однесување и навивање на гледачите со навреди на национална, верска и расна основа, како и истакнување на пароли и транспаренти со навредлива неспортска, верска и национална содржина.	16.000
55.8	Неспортското навивање од Член 53.6 продолжува и истото предизвикува прекин подолг од 5 минути со отстранување на публиката од сала. Доколку салата нема можности и услови да се испразни, натпреварот ќе биде прекинат и ќе продолжи за 24 часа без присуство на гледачи од моментот на прекилот со време, резултат и сите податоци од записникот. - Парична казна - Настап без публика на домашен терен	32.000 или 2 натпревари
55.9	Ако паролите и/или транспарентите остануваат во текот на целиот натпревар - Парична казна - Настап без публика на домашен терен:	32.000 1 натпревар
55.10	Доколку на теренот се фрлаат предмети од Член 55.3 и 55.4 и истите причинат повреда на играчи, тренери, службени лица, натпреварот се прекинува без опомена и се спроведува делот од <u>членот 53.7 Доколку салата нема можности и услови да се испразни, натпреварот ќе биде прекинат и ќе продолжи за 24 часа без присуство на гледачи од моментот на прекилот со време, резултат и сите податоци од записникот.</u> - Парична казна - Настап без публика на домашен терен:	64.000 и 2 натпревари настап без публика на домашен терен

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

55.11	Фрлање на терен или во публика петарди, чадни бомби или други експлозивни предмети кои предизвикуваат слаба видливост, метеж или неподносливи услови за гледање и натпревар.	16.000 (на терен) 10.000 (на трибина)
55.12	Доколку слабата видливост и чадот создава проблеми и неможност да се продолжи со натпреварот (гледачите се веќе опоменати и тие продолжуваат пиротехниката) и натпреварот е во прекин повеќе од 5 минути, се применува член 54.7 <ul style="list-style-type: none"> - Парична казна - Настап без публика на домашен терен	20.000 или 1 натпревар
55.13	Влегување или пречење на терен на неслужбени лица пред, за време и по завршување на натпреварот	16.000
55.14	Влегување или обид за влегување во соблекувални на официјални лица од од представник на клуб (тренер, службен претставник, технички раководител и др...)	20.000
55.15	Во случај на агресивност на овие лица, кои се обидуваат физички да се пресметаат со противничката екипа, службени лица и други на теренот, околу теренот, пристапни ходници, службени простории и надвор од сала (пред влезот на салата, паркинг каде што е паркирано возилото на официјалните лица) <ul style="list-style-type: none"> - Парична казна и - Настап без публика на домашен терен	16.000 2 натпревари
55.16	Доколку е остварен физички напад над противничката екипа (играчи), службени лица и други на теренот, околу теренот, пристапни ходници, службени простории за време на одигрување на натпреварот при што натпреварот е прекинат пред истекот на времето за игра (согласно Член 43.6.4 од Пропозициите) <ul style="list-style-type: none"> - Парична казна и - Настап без публика на домашен терен	48.000 3 натпревари
55.17	Доколку е остварен физички напад врз службено лице по завршетокот на натпреварот и истиот настан е пријавен до делегатот на натпреварот, тогаш: <ul style="list-style-type: none"> - Парична казна и - Настап без публика на домашен терен	48.000 3 натпревари

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

ЧЛЕН 56.	<u>ИГРАЧИ, ТРЕНЕРИ, ПОМОШНИ ТРЕНЕРИ, СЛУЖБЕНИ ЛИЦА НА ЕКИПИТЕ И ДРУГИ ЧЛЕНОВИ И ПРЕТСТАВНИЦИ НА КЛУБОВИТЕ (Претседател на клуб, директор на клуб и останати членови на управа на клубот)</u>	денари
А	<i>ЗАКАНУВАЊЕ, НАВРЕДУВАЊЕ, НЕСПОРТСКО ОДНЕСУВАЊЕ</i>	
56.1	Досудена техничка грешка на играч (освен за досудена техничка грешка на играч за симулирање на грешка во напад - флопинг) - Казна прва ТГ - Казна втора ТГ - Казна трета ТГ	1.000 3.200 6.400 9.600
56.2	Досудена техничка грешка на тренер - Казна прва ТГ - Казна втора ТГ	3.200 6.400
56.3	Упатено кон судии, делегат, помошни судии, противничка екипа или противнички играчи: - Парична казна и - Забрана за настап или вршење на должност	16.000 или 2 натпревара
56.4	Исклучување на играч (освен за две НГ, две ТГ или една НГ и една ТГ досудени на играчот на еден натпревар), тренер и помошник на тренерот од натпревар и службен претставник кој се заканува, навредува и се однесува неспортски, повлекува автоматска суспензија до изрекување на казна, со забрана за настап најмалку на следниот натпревар: - Парична казна и - Забрана за настап или вршење на должност	24.000 или 2 натпревар
56.5	Неспортско однесување, поднесена пријава од службените лица, или констатирано од ТВ пренос, видео снимка или присуство на натпреварот од страна на Комесарот за натпреварување: - Парична казна и - Забрана за настап или вршење на должност	32.000 или 1 натпревар
<u>Казните од членовите 56.1 и 56.2 за техничка грешка се додаваат во истиот износ како за првата освен за флопинг.</u>		
<u>Казните се применуваат во регуларниот дел од првенството, супер лига, плејоф и плејаут и куп.</u>		
<u>За втората машка лига и првата женска лига паричната казна е 2.000 денари.</u>		
Б	<i>ОБИД И ОСТВАРЕН ФИЗИЧКИ УДАР</i>	

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

56.6	Неспортско однесување, со обид за физички напад над противнички играч, службено лице на клуб или службени лица на натпреварот (делегат, судии и помошни судии) пред, за време и по завршување на натпреварот <ul style="list-style-type: none"> - Парична казна и - Забрана за настап или вршење на должност	50.000 2 натпревари
56.7	Меѓусебно физичко пресметување меѓу противнички играчи, удирање противнички играч пред, за време и по завршување на натпреварот <ul style="list-style-type: none"> - Иницијатор/ри на инцидентот Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност - Учесник/ци во инцидентот Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	50.000 2 натпревари 50.000 2 натпревари
56.8	Остварен физички напад врз службени лица (судии, делегат и помошни судии) Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	80.000 12 месеци
56.9	За јавно коментирање на судењето од страна на <ul style="list-style-type: none"> - Играчите - Стручен штаб (тренер, помошен тренер, службен претставник)	6.000 10.000 или 1 натпревар
ЧЛЕН 57.	<u>СОСТАВ НА ЕКИПИТЕ</u>	Денари
57.1	Доколку екипа не настапи во најдобар состав на натпревар (по Член 13.5.)	25.000
57.2	Доколку екипа настапи со помалку од 10 (десет) играчи на натпревар, <ul style="list-style-type: none"> - за секој играч под (10 десет)	1.000
57.3	Ако кој било од службените лица на клупата на екипата од Прва лига мажи, освен физиотерапевтот не е формално облечен, (одело со или без вратоврска)	2.000
ЧЛЕН 58	<u>РАЗГЛАСЕН УРЕД, МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ, МАСКОТА</u>	Денари
58.1	Немање или неисправност на разгласен уред	4.000
58.2	Пуштање музика во сала низ разгласен уред за време на игра (кога топката е жива) употреба на разгласниот уред за поттикнување на гледачи за	4.000

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

	навивање, за политички маркетинг, употреба на сирени и други средства што прават врева која го попречува нормалното одвивање на натпреварот	
58.3	Влегување на терен на маскота за време на игра или пократки прекини без одобрение од судиите	4.000
ЧЛЕН 59	<u>МАРКЕТИНГ</u>	Денари
59.1	Непочитување на одредби од договор/и потпишани од Управниот одбор на КФСМ и/или Здруженијата на клубови со спонзори	20.000
59.2	Во повторен случај на непочитување на Член 59.1.	Исклучување од лига
59.3	Откажување на ТВ-пренос, неприфаќање на термин за ТВ-пренос	60.000
59.4	Неодговорни изјави од играчи, тренери, службени лица, кои нанесуваат штета на спонзорите: - Играч - Тренери, службени лица и други претставници на клубот	20.000 30.000
59.5	Ако има неоправдано отсуство на Ол Стар (All Star) натпревари на играч или тренер, или пак клубот не го извести за тоа: - Играч - Тренер или клуб	2 натпревара во низа неиграње во лигата каде што настапува 20.000
59.6	Непочитување на пропишаната церемонија за затворање на Плејоф, Супер лига или Куп	20.000

ЧЛЕН 60.	<u>ДЕЛЕГАТ, СУДИИ, ПОМОШНИ СУДИИ</u>	Денари
60.1	Несовесно и неуредно извршување на должност, неуредно и непотполно, спроведување на одлуки и упатства од Комесарот, неспортско однесување, недоставување на дополнителен извештај на барање на Комесарот, некористење на пропишани обрасци. - Забрана за вршење на должност: - Парична казна	4 (четири) натпревари редоследно по коло 8.000

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

60.2	Необјективно прикажување на состојбата во извештајот и прикривање на поединечни факти	4 натпревари редоследно по коло
60.3	Неблаговремено и неуредно доставување на извештајот од натпреварот од страна на делегатот	4 натпревари редоследно по коло
60.4	Употреба на непрописна униформа за судење, недостаток на било кој дел од униформата или рекламни пораки, носење непропишан дел од униформа или дел опрема кој не кореспондира со униформата на другите колеги, како и недозволен рекламни пораки	4 натпревари редоследно по коло
60.5	Неблаговремено пристигнување на натпревар (еден час пред почеток на натпревар) <ul style="list-style-type: none"> - Пристигнување на 30 мин. пред почеток на натпревар - Пристигнување на натпревар помеѓу 30 и 15 минути пред почеток на натпревар - Пристигнување на 15 минути пред почеток на натпревар - Пристигнување на самиот почеток на натпревар <ul style="list-style-type: none"> - Пристигнување по почетокот на натпревар	Забрана за вршење на должност: 2 натпревари 3 натпревари 4 натпревари Бришење од листа до крајот на нат. сезона Бришење од листа до крајот на натпреварувачката сезона
60.6	Неблаговремено излегување на терен на судии (20 минути пред почеток на натпревар) <ul style="list-style-type: none"> - Забрана за вршење на должност (за судиите и делегатот)	2 натпревари
60.7	Неоправдано недоаѓање на натпревар	Бришење од листа до крајот на натпреварувачката сезона
60.8	Консумирање на алкохол на денот на натпревар или вршење на должност во алкохолизирана состојба (судии, делегат и помошни судии)	Бришење од листа до крајот на

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

		натпреварувачката сезона
60.9	<p>Не е дозволено користење на мобилен телефон и други телекомуникациски уреди (лап топ, таблет, smart watch....) по пристигнувањето во салата каде што ќе се одигра натпреварот па се до завршувањето на натпреварот, освен во исклучителни случаи со одобрение на делегатот или доколку на натпреварот има потреба од користење на лап топ или друг уред од страна на делегатот.</p> <p>Забрана за вршење на должност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Судии - Помошни судии - Делегат	2 натпревари 2 натпревари 2 натпревари
60.10	<p>Задоволително судење (оцена 2) од извештајот на делегатот или од преглед на снимка од натпреварот од страна на комесарот за натпреварување или комисија задолжена за прегледување на снимката</p> <p>Забрана за вршење на должност:</p>	2 натпревари
60.11	<p>Незадоволително судење (оцена 1) од извештајот на делегатот или од преглед на снимка од натпреварот од страна на комесарот за натпреварување или комисија задолжена за прегледување на снимката</p> <p>Забрана за вршење на должност:</p>	4 натпревари

За повторени прекршоци или пропусти по овој член во текот на една сезона, казната се удвојува, освен во Член 60.2., 60.3. и 60.11. каде во повторен случај, службеното лице се брише од листата до крајот на сезоната.

Член 61. Прекршоци и казни

61.1 Комесарот за натпреварување изрекува казни во прв степен за прекршоци предвидени со овие Пропозиции и Критериуми.

61.2 Комесарот за натпреварување може да одреди казна од овие критериуми за неспортски однос на актер на натпревар, иако истиот не е забележан ниту санкциониран од судиите и делегатот, а е констатиран од увид на натпревар со лично присуство или видео снимка од натпреварот.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

61.3 За тешки прекршоци на играчите, тренерите, службените лица на клубовите и службените лица на натпреварите се изрекуваат казни и од одредбите на Дисциплинскиот правилник на КФСМ.

61.4 Казни изречени во вид забрана за настап, односно вршење должност на одреден број натпревари, се спроведуваат по континуиран ред, согласно распоредот и календарот на натпреварите во Првенството и во Купот.

61.5 Во случај кога изречената казна не е издржана во целост во текот на една сезона, истата ќе биде пренесена во следната сезона, без оглед на евентуална промена на степенот на натпреварување, клуб или именување.

61.6 Лице на кое му е изречена временска казна, за време на издржувањето на казната не може да извршува ниедна должност во кошаркарскиот спорт. Временска казна изречена од овластени тела во Светски, Европски и Регионални натпреварувања, ќе важат по правосилноста на тие одлуки и во натпреварувањата на КФСМ.

61.7 Во случај кога се изрекуваат казни на еден сторител, за два или повеќе сторени прекршоци на еден натпревар, вкупната казна треба да биде помала од збирот на поединечните казни.

61.8 Доколку екипа на натпревар настапи со играч што нема право на настап, или екипата не поседува лиценци или листа на одобрени играчи издадена од Регистрациска комисија на КФСМ, или пак ако натпреварот го води казнет тренер, таа екипа го губи натпреварот со 20:0 во корист на противникот и не добива бод за пласман.

61.9 Ако екипата не настапи на натпревар поради неоправдани причини го губи натпреварот со 20:0 и не добива бод за пласман.

61.10 Екипа која во една натпреварувачка сезона загуби два натпревари на начин опишан во член 61.8 и 61.9, ќе се исклучи од понатамошното натпреварување и следната сезона не може да настапи во истиот степен/лига на натпреварување, туку еден степен на натпреварување пониско.

61.11 Екипа која самоволно го напушти теренот пред крајот на натпреварот или во текот на натпреварот и во рок од 10 минути не се врати на повик на Првиот судија, ќе се исклучи од тековното натпреварување и во следната сезона ќе се префрли во најнизок степен на натпреварување.

61.12 Доколку екипата од неоправдани причини не настапи на натпревар или ако самоволно го напушти теренот и во рок од 10 минути не се врати на повик на првиот судија, ја губи целата серија во фаза на плеј – оф разигрувањето во првенството.

61.13 Доколку некоја од екипите го прекрши правилото да во Прва лига мажи екипата да има право на пријавување и настап на најмногу 4 (четири) странски играчи во составот на еден натпревар, со настап на не помалку од 2 (два) домашни играчи во текот на целиот натпревар до завршување на вториот дел на првенството, во Супер Лигата и Плеј-Аут. Со настап на помалку од 2 (два) домашни играчи во игра во текот на целиот натпревар, ќе се досуди Техничка грешка на тренерот на екипата, која го прекршила правилото и ќе се администрира согласно Официјалните кошаркарски правила, а како казнена одредба ќе се примени член 56 од Пропозициите за натпреварување (Техничка грешка на тренер)

61.14 Доколку некоја од екипите кои се натпреваруваат во сениорските лиги во текот на првенството се откажат од понатамошното натпреварување од било какви причини, на истата екипа, ќе и биде изречена суспензија за настап во наредните две сезони.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Член 62. Казна забрана на настап на свој терен.

62.1 Во случај клуб домаќин да е казнет со забрана на играње на свој терен мора:

62.1.1 Да одреди место за одигрување на натпреварот кое е најмалку 30 километри оддалечено од местото за кое е изречена казната и во сала која е лиценцирана за тој степен на натпреварување;

62.1.2 Теренот кој ќе биде одреден за одигрување на натпреварот може да биде и во градот од кој е противникот, но не смее да се игра во салата каде настапува противничката екипа како домаќин;

62.1.3 Ако натпреварот се игра на терен кој на противничката екипа и е подалечен во однос на казнетиот терен, домашната екипа е должна на гостинската екипа да и ја надомести разликата во патните трошоци. Разликата ја утврдува Комесарот за натпреварување по добивање на комплетна документација за начинот на патување на екипата.

Член 63. Казна и забрана настап со гледачи

63.1 Во случај кога екипа домаќин –организатор, е казнета со забрана на настап на домашен терен со присуство на гледачи, должна е:

63.1.1 Да обезбеди спортска сала регистрирана за тоа ниво на натпревари;

63.1.2 Важат одредбите од член 62.1.2 и 62.1.3.

63.1.3 Да обезбеди во салата, освен екипите, да бидат присутни само службените лица, редари, Органи за безбедност и претставници на средствата за јавно информирање.

63.2 Делегатот на натпреварот е овластен, од организаторот да побара отстранување на сите неслужбени лица од салата, пред или ако е потребно во текот на натпреварот, а делегатот не смее да дозволи започнување или тек на натпревар додека не се исполнат тие услови.

Член 64. Евиденција на изречени казни

64.1 Комесарот за натпреварување и Канцеларијата на лигата се должни во соопштенијата (Билтените) кои ги издаваат, да информираат за изречените казни по редослед на кола или време со точно одредени термини.

64.2 Во итни случаи известувањето се прави по пат на телеграма или телефакс или електронска пошта, а содржината се објавува во следното соопштение (Билтен).

64.3 Комесарот за натпреварување издава посебно соопштение пред почетокот на секоја сезона во која се објавуваат сите неиздржани, односно неподмирени казни од претходната сезона.

64.4 Клубовите се должни да водат евиденција на изречени казни и изречена автоматска суспензија или временска казна и истите доследно да ги почитуваат и спроведуваат. Во спротивно, клубовите ги сносат сите одговорности настанати со евентуален пропуст по овој став.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

ДОПИНГ КОНТРОЛА

Член 65. Општи правила

65.1 Сите лиценцирани играчи и клубови кои што играат во натпреварувањата на КФСМ се должни да бидат подложени на допинг-контрола. Допинг контролата ја спроведуваат овластени контролори на ФИБА и WADA (World anti-doping agency).

65.2 Забранетите супстанции и методи одредени се на листата на забранети предмети што ги издава WADA, Листата редовно се менува, најмалку еднаш годишно и должност е на играчите и клубовите да бидат информирани за моменталната листа која може да се најде на официјалната интернет страница на WADA: www.wada-ama.org

65.3 Во текот на натпреварувањето секоја екипа може да биде вклучена во допинг – контролата.

65.4 Допинг - контролата може да биде спроведена за време на натпреварувањето и надвор од него, изборот на играчи може да се изведе преку извлекување или намерно во случај кога има сомнеж.

65.5 Допинг контролата во натпреварување се изведува за времетраење на истото, како на пример:

Финале на куп, седум дена пред првиот натпревар или 24 часа по последниот натпревар во сезоната.

Анализата се спроведува во акредитирани лаборатории.

Член 66. Избор на играчи за допинг контрола при натпреварување – со извлекување

66.1 Играчите се одбираат со извлекување, за време на одморот меѓу третата и четвртата четвртина од натпреварот, бројот на играчи кои треба да бидат тестирани е општо два за секоја екипа, но може да биде поголем или помал за секоја екипа. Само играчите кои се запишани во записник може да бидат избрани преку извлекување.

66.2 Извлекувањето се изведува на терен или во посебна просторија, контролорот за допинг мора да ги извести лекарите на двете екипи пред натпревар или најдоцна за време на полувремето на натпреварот, дека на истиот ќе се спроведе допинг контрола.

66.3 Ако за време на натпреварот играчот биде повреден, неговиот број нема да се земе во предвид за време на извлекувањето.

66.4 Ако екипата нема присутен лекар, тренерот, службениот претставник можат да бидат присутни за време на извлекувањето. Кога ќе се определат броевите на играчите и веќе се познати играчите, кои мораат да пристапат на тестирањето, Контролорот му дава на лекарот (претставникот) на екипата,

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Образец за допинг контрола. На секој играч му се зема урина или било која друга телесна течност (крв, плуканка или пот). Во просторијата за контрола на допинг, играчот или лекарот на екипата на службен образец за контрола на допинг мора да ги запишат сите лекови и суплементи кои играчот ги земал во последните 72 часа пред извршувањето на допинг контролата.

Член 67. Објава на резултати

67.1 Во случај да тестот на примерокот А биде позитивен, надлежното тело ФИБА WADA, му доставува на КФСМ наод дека во урината на тестираниот играч е пронајдено присуство на недозволените средства. Во тој случај играчот мора да биде суспендиран. Комесарот за натпреварување мора во писмена форма да му ја испрати на играчот, на претседателот на клубот и на генералниот секретар на КФСМ.

67.2 Во случај на позитивен тест, по добивањето на писменото известување (суспензија), играчот и клубот имаат право да побараат друга анализа – АНАЛИЗА Б – за која самите ќе ги сносат сите трошоци. Анализата Б, потребно е да се побара во рок од 10 дена од приемот на писменото известување. Анализата Б се спроведува што е можно побрзо, во акредитирани лаборатории, а ја спроведуваат различни личности од оние што ја спровеле анализата на примерокот А.

67.3 Доколку клубот или играчот во рок од 10 дена не побараат Анализа на Б примерок, ќе се смета дека се одрекуваат од правата на Анализа Б.

Член 68. Забрана за играње

68.1 За присуство на забранети супстанции и користење забранети методи, како и одбивање на допинг-контрола, казната изнесува:

68.1.а Прв прекршок - забрана за играње од 2 (две) години;

68.1.б Втор прекршок - доживотна забрана за играње.

Член 69. Одредени супстанции

6091 На листата на забранети супстанции кои ги одредува WADA, може да се наоѓаат и одредени супстанции за кои се смета дека со нивното користење може ненамерно да се прекршат правилата на допинг, бидејќи се широко застапени во медицинските производи или помалку успешно можат да се користат како допинг.

69.2 Ако играчот може да докаже дека со земање на таквите супстанции немал намера да ги подобри своите резултати, временската казна за неиграње изнесува:

69.2.а Прв прекршок - најмалку опомена, а најмногу забрана за играње од 1 (една) година;

69.2.б Втор прекршок - забрана за играње од 2 (две) години;

69.2.в Трет прекршок - доживотна забрана за играње.

Кошаркарска Федерација на Северна Македонија

Член 70. Важност на казната

70.1 Во случај играчот да е позитивен на допинг контрола во некое друго натпреварување (ФИБА, ФИБА Европа, УЛЕБ Евролига, Еврокуп, АБА лига, БИБЛ лига и др.), комесарот за натпреварување е обврзан да ги усвои изречените казни во тие натпреварувања во натпреварувањата на КФСМ.

Член 71. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

71.1. Акти на ФИБА сите случаи кои не се предвидени или опфатени со одребите од овие Пропозиции, Комесарот за натпреварување ги решава со примена на општите акти на Меѓународната кошаркарска федерација ФИБА.

Член 72. Начин на донесување, измени и дополненија на Пропозициите

72.1 Пропозициите ги усвојува УО на предлог на Комесарот за натпреварување,

72.2 Измени и дополнувања на овие Пропозиции се донесуваат по иста постапка како и за нивно донесување.

72.3 Толкување на овие Пропозиции дава УО на КФСМ, директно или преку своите комисији.

72.4 УО на КФСМ го овластува и задолжува Комесарот за натпреварување на КФСМ да подготви и издаде пречистен текст на Пропозициите за натпреварување.

72.5 Овие Пропозиции за натпреварување стапуваат на сила со денот на нивното усвојување од страна на УО на КФСМ и ќе се применуваат од натпреварувачката сезона 2019/2020.

Претседател на КФСМ

Перо Антиќ

Комесар за натпреварување

Сречко Хорват

